

«Ұлттық Қазақстандық Клиринг
Орталығы» ЖШС директорының 2024
жылғы 24 маусымдағы бұйрығымен
Бекітілді

**«Ұлттық Қазақстандық Клиринг Орталығы» ЖШС
КЛИРИНГТІК ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ РЕГЛАМЕНТІ**

Алматы қ, 2024 ж.

1 бап. Терминдер мен анықтамалар

1. **Регламент** - «Ұлттық Қазақстандық Клиринг Орталығы» ЖШС клирингтік қызмет көрсету регламенті;
2. **Клиринг** – Биржалық мәмілелер жасасу нәтижесінде Биржа мүшелерінің талаптары және (немесе) міндеттемелері туралы ақпаратты анықтау, тексеру және беру процесі, соның ішінде міндеттемелерді неттингтеу нәтижесінде, мұндай міндеттемелерді тоқтату және (немесе) орындау негізі болып табылатын құжаттарды (ақпаратты) дайындау, сондай-ақ Регламентке сәйкес Клиринг орталығы жүзеге асыратын кез келген әрекеттер.
3. **Клиринг орталығы** – «Ұлттық Қазақстандық Клиринг Орталығы» ЖШС, тауар биржасымен жасалған клирингтік қызмет көрсету шарты негізінде биржалық мәмілелер бойынша клирингтік қызмет көрсететін ұйым;
4. **Биржа** – Клиринг орталығымен клиринг жүргізу кезінде өзара әрекеттесу тәртібі туралы шарт жасасқан, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес Акционерлік қоғамның ұйымдастырушылық-құқықтық нысанында құрылған және тауар биржалары саласында қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар заңды тұлға;
5. **Биржалық тауар** - Заңда белгіленген шектеулерді ескере отырып, тауар биржасында биржалық саудаға жіберілген стандартталған немесе стандартталмаған тауар;
6. **Стандартталған тауар** - Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметінің Бірыңғай тауар номенклатурасына енгізілген біртектес тауар және (немесе) оның бірліктері барлық жағынан бірдей, ұқсас сипаттамалары мен құрамдас бөліктері бар, бұл оларды әртүрлі өндірушілердің партияларын толық өзара алмастыратын қасиеттерімен бірдей функцияларды орындауға мүмкіндік береді, соның ішінде көміртегі бірліктері;
7. **Стандартталмаған тауар** – айналымнан алынбаған немесе айналымы шектелмеген, тауар биржасымен биржалық саудаға жіберілген тауар, биржалық тауарларды (стандартталған тауарды), көміртегі бірлігін, жылжымайтын мүлікті және зияткерлік меншік объектілерін қоспағанда;
8. **Биржалық сауда** – электрондық сауда жүйесіне берілген электрондық өтінімдер негізінде биржалық тауарларға мәмілелер жасауға бағытталған биржалық сауда ережелері шеңберінде жүргізілетін процесс, ол биржалық мәмілелер жасау процесін автоматтандыруды қамтамасыз етеді;
9. **Биржалық сауда-саттық** – Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заңнамасына сәйкес биржалық сауданы электрондық түрде өткізу, мәмілелерді тіркеу және ресімдеу арқылы тауар биржасында жүзеге асырылатын биржалық тауарларды сату жөніндегі кәсіпкерлік қызмет;
10. **Биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету** – Биржа саудасына қатысу үшін Биржа саудасына қатысушылармен Клиринг орталығына қайтарылатын негізде енгізілетін ақшалай қамтамасыз ету, оның мақсаты жасалған биржалық мәмілелер бойынша өз міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету болып табылады;
11. **Клиент** – жеке тұлға, соның ішінде жеке кәсіпкер ретінде тіркелген немесе Заңда белгіленген тәртіппен биржалық тауармен мәмілелер жасау үшін брокердің қызметтерін пайдаланатын заңды тұлға;
12. **Клирингтік шот** - Клиринг орталығының Есеп айырысу ұйымында ашылған клирингтік банктік шоты, оған Клиринг орталығының қатысушылары/клиенттері ақшалай қаражаттарын аударады, олар Клиринг орталығының қатысушылары/клиенттері мәмілелері бойынша міндеттемелерді орындау және/немесе қамтамасыз ету, Айыппұлды төлеу жөніндегі міндеттемелер, сондай-ақ Клиринг орталығына, Сауда ұйымдастырушысына сыйақы төлеу жөніндегі міндеттемелер үшін пайдаланылуы мүмкін;
13. **Айыппұл** - Клиринг орталығының қатысушысы/клиенті жасалған мәміле бойынша өз міндеттемелерін орындамаған (тиісті түрде орындамаған) жағдайда, Клиринг орталығының қатысушысы/клиенті жасалған мәміле бойынша өз қарсы агентіне төлеуге тиісті ақшалай қаражат сомасы;
14. **Биржалық саудаға қатысушылар** – тауар биржасында аккредитация рәсімінен өткен және тауар биржасында биржалық мәмілелер жасауға құқығы бар брокерлер және (немесе) дилерлер;
15. **Биржалық саудаға қатысушы** – тауар биржасында белгіленген биржалық сауда ережелері бойынша өзара әрекеттесетін клиент және (немесе) брокерлер және (немесе) дилерлер;
16. **Клиринг орталығының қатысушысы/клиенті** – Клиринг орталығы клиринг қызметтерін көрсететін және клиринг қызметтерін көрсету туралы жасалған шарт негізінде кепілдік қамтамасыз ету енгізген тұлға;
17. **Сауда ұйымдастырушысы** – электрондық сауда жүйесін пайдалана отырып, биржалық тауарлармен электрондық (биржалық) сауданы тікелей өткізу арқылы электрондық (биржалық) сауданы ұйымдастырушылық және техникалық қамтамасыз ететін заңды тұлға, тауар биржасы;
18. **Есеп айырысу ұйымы** - тауар биржасы және (немесе) Клиринг орталығы тауар биржасында жасалған мәмілелер бойынша сауда-саттықты және (немесе) есеп айырысуды жүргізу кезінде өзара іс-қимыл тәртібі туралы шарт жасасқан екінші деңгейлі банк немесе жекелеген банк операцияларын жүзеге асыратын ұйым;
19. **Жеткізу шарты** - сатушы мен сатып алушының тауарды жылжыту жөніндегі міндеттерін бөлу,

тиісті құжаттарды ресімдеу және көлік шығындарын төлеу, меншік құқығының сатушыдан сатып алушыға ауысу сәтін айқындау, тауардың кездейсоқ бүліну немесе жоғалу қаупі, сондай-ақ жеткізу мерзімі көзделген сауда мәмілесінің шарты;

20. Бұйрық/Тапсырма - клиенттің сауда-саттық қатысушысына тауар биржасында белгілі бір әрекетті орындау туралы нұсқауды көрсете отырып беретін құжаты және өтінімде көрсетілген шарттарда мәміле жасасу үшін сауда-саттықтың барлық қалған қатысушыларына жария офферта болып табылатын электрондық сауда жүйесінде тіркелген құжат;

21. Нақты тауар - сатушының қолында бар және саудаға қойылған биржалық тауар;

22. Мәміле/биржалық мәміле - биржалық заңнамаға сәйкес сауда-саттық қатысушылары арасында жасалған келісім.

23. Кепілдік қамтамасыз ету құлпын ашу - Клиринг орталығының бағдарламалық қамтамасыз етуінде бұғатталған сомалардың құлпын ашу;

24. Биржалық арбитраж – тауар биржасының тұрақты жұмыс істейтін биржалық арбитражы;

25. Биржалық сауда ережелері - Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2015 жылғы 30 наурыздағы № 280 «Биржалық сауда ережелерін бекіту туралы» бұйрығы;

26. Клиринг ережелері - Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2015 жылғы 25 қарашадағы № 729 «Биржалық мәмілелер бойынша клиринг қызметін жүзеге асыру ережелерін және тауар биржасының клиринг орталығының аппараттық-бағдарламалық кешеніне қойылатын талаптарды бекіту туралы» бұйрығы;

27. Заң - 2009 жылғы 4 мамырдағы № 155-IV «Тауар биржалары туралы» Қазақстан Республикасының Заңы; Басқа терминдер Клиринг орталығының Регламентінде биржалық сауда ережелерінде анықталған мағыналарында қолданылады.

28. Сайт – <https://kazclearing.kz> мекенжайында орналастырылған «Ұлттық Қазақстандық Клиринг Орталығы» ЖШС ресми интернет-ресурсы;

29. Субшот – Клиринг орталығының аппараттық-бағдарламалық кешенінде орналастырылған, ақшалай қаражаттарды есепке алу және тараптардың өзара есеп айырысуын жүргізу, сондай-ақ Клиринг орталығының қатысушысы/клиенті биржалық саудаға қатысқан кезде Биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуді сақтау үшін пайдаланылатын Клиринг орталығының қатысушысының/клиентінің виртуалды шоты;

30. Активациялау - бастапқы міндеттемелерді орындағаннан кейін жүзеге асырылатын, соның ішінде: құжаттар тізіміне сәйкес құжаттарды тапсыру; тараптар қол қойған клирингтік қызмет көрсету шартының түпнұсқасын қағаз түрінде алмасу; Клиринг орталығының барлық қызметтерін төлеу, сондай-ақ барлық қажетті жарналарды енгізу болып табылатын Клиринг орталығының тіркеу мәртебесін растау процесі, ол. Активация Клиринг орталығының қатысушысы/клиентін тіркеудің соңғы кезеңі болып табылады және оған кепілдік қамтамасыз ету ретінде ақшалай қаражат енгізуге мүмкіндік береді.

31. Тарту хаты: Клиринг орталығы мен Клиринг орталығының клиенті/қатысушысы, сондай-ақ оның клиенті арасындағы клиринг қызметтерін көрсету туралы келісімдерді ресімдеу үшін пайдаланылатын құжат, ол 4.8-4.13-тармақтарда сипатталған тиісті талаптарды міндетті түрде сақтай отырып, стандартталған шартты ауыстырады.

32. Іскерлік этика және еңбек қатынастары жөніндегі комиссия – Клиринг орталығының директоры және/немесе оның құрылтайшысы іскерлік этиканы сақтау мәселелері бойынша Клиринг орталығы мен оның қызметкерлері, сондай-ақ Клиринг орталығының қатысушылары/клиенттері арасында ішкі тергеу жүргізуге және шешім қабылдауға уәкілеттік берген тұлғалар тобы.

33. Мәміле – биржалық тауарды сатушы мен сатып алушы арасында жасалған биржалық мәміле туралы есепте көрсетілген, сатушы мен сатып алушының өзара міндеттемелерін, сондай-ақ олардың Биржа, Клиринг орталығы және брокерлік компания алдындағы өзара міндеттемелерін айқындайтын Биржалық сауданың түпкілікті нәтижесі.

2 бап. Қатысушылардың, Клиенттердің және Клиринг орталығының құқықтары мен міндеттері

2.1. Қатысушылардың, Клиенттердің және Клиринг орталығының құқықтары мен міндеттері клиринг қызметтерін көрсету туралы шартпен және осы Регламентпен айқындалады.

2.2. Клиринг қызметтерін көрсету шарттарының нысаны осы Регламентке 1 және/немесе 2 қосымшада белгіленген.

2.3. Клиринг орталығының Қатысушыларға/Клиенттерге көрсететін клирингтік және клирингпен байланысты басқа да қызметтері үшін төлем мөлшері, тәртібі, нысаны және мерзімдері Клиринг орталығымен бекітіледі және өзінің www.kazclearing.kz интернет-ресурсында жарияланады.

2.4. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Регламенттің 2.3-тармағына сәйкес, Клиринг орталығының Қатысушыларға/Клиенттерге көрсететін клирингтік және клирингпен байланысты басқа да қызметтері үшін төлем мөлшері, тәртібі, нысаны және мерзімдеріне толық сәйкестікте уақтылы төлем жасауға міндетті.

2.5. егер Клиринг орталығы қызметтерін көрсеткеннен кейін 2 (екі) жұмыс күні ішінде Клиринг

орталығының Қатысушысы/Клиенті жазбаша түрде кері талап қоймаса, Клиринг орталығының клиринг қызметтері тиісінше орындалды деп саналады.

2.6. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті клиринг қызметтерін көрсету шартын тек осы шарт бойынша мүлтік міндеттемелер болмаған жағдайда және клирингке жіберілген орындалмаған міндеттемелері болмаған жағдайда бұза алады, бұл туралы Клиринг орталығын клиринг қызметтерін көрсету шартын бұзу күніне дейін кемінде 30 (отыз) күнтізбелік күн бұрын жазбаша түрде хабардар етеді.

2.7. Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті осы Регламенттің және/немесе клиринг қызметтерін көрсету шартының және/немесе биржалық сауда ережелерінің талаптарын бұзған жағдайда, соның ішінде Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті клирингтік және/немесе клирингпен байланысты басқа да қызметтер үшін төлемдерді төлемеген және/немесе уақтылы төлемеген жағдайда, Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиентімен клиринг қызметтерін көрсету шартын орындаудан уақытша бас тартуға құқылы.

2.7.1. Шартты орындаудан уақытша бас тарту Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне көрсетілген қызметтерді Қатысушы/Клиент жіберген бұзушылықтарды жойғанға дейін және Клиринг орталығына бұзушылықтарды жою туралы хабарлама жібергенге дейін уақытша көрсетпеді білдіреді.

2.7.2. Клиринг орталығы шартты орындаудан уақытша бас тартқан күннен кейінгі 5 (бес) жұмыс күні ішінде Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиентіне шартты орындаудан бас тарту туралы хабарламаларды электрондық немесе қағаз түріндегі құжат нысанында жібере отырып, хабарлайды.

2.7.3. Клиринг орталығы бұзушылықтарды жою туралы тиісті хабарлама берген сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде шартты орындауды қайта бастайды.

2.8. Егер Клиринг орталығының Клиенті/Қатысушысы өз бастамасы бойынша осы Регламенттің 2.6-тармағына сәйкес Клиринг орталығымен клиринг қызметтерін көрсету шартын бұзған жағдайда, кейіннен Клиринг орталығы осы Клиентпен/Қатысушымен шарт жасасудан бас тартуға құқылы.

2.9. Клиринг орталығы Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерімен және Клиринг орталығының ішкі құжаттарымен белгіленген талаптарды сақтай отырып, Регламентке өзгерістер мен толықтырулар енгізуге құқылы. Өзгертілген Регламент Клиринг орталығының ресми сайтында www.kazclearing.kz жарияланады.

2.10. Клиринг орталығы, Клиринг орталығының Қатысушылары/Клиенті іскерлік этика нормаларын сақтауға міндетті.

3 бап. Клирингке қатысушыларға/Клиенттерге қойылатын талаптар

Клиринг орталығының Қатысушылары/Клиенттері Клиринг орталығымен клиринг қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан жеке тұлғалар, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын жеке тұлғалар және заңды тұлғалар болуы мүмкін.

3.1. Клиринг қызметтерін көрсету шартын жасасу үшін жеке және (немесе) заңды тұлға алдын ала Клиринг орталығына келесі құжаттарды ұсынады:

- Осы Регламентке 1 және/немесе 2 қосымшаға сәйкес жеке тұлға және (немесе) заңды тұлғаның уәкілетті тұлғасы қол қойған және заңды тұлғаның мөрімен расталған (мөр болған жағдайда) клиринг қызметтерін көрсету шарты;
- Осы Регламентке 4 қосымшаға сәйкес құжаттар жиынтығы;
- Осы Регламентке 5 қосымшаға сәйкес Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің қағаз түрінде және электронды түрде сауалнамасы (Тіркеу карточкасы);
- Клиринг орталығындағы клиенттің қосалқы шотын тіркеу бойынша клиринг қызметтерін төлеу деректері (Клиринг тарифтеріне сәйкес).

3.2. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Клиринг орталығына ұсынылған Қатысушының/Клиенттің сауалнамасындағы (Тіркеу карточкасы) немесе басқа құжаттардағы мәліметтер өзгерген жағдайда, Клиринг орталығына осындай өзгерістерден бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде жаңартылған ақпаратпен Қатысушының/Клиенттің сауалнамасын (Тіркеу карточкасын) және осындай өзгерістерді растайтын құжаттарды электрондық құжат түрінде ұсынуға міндетті.

3.3. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті қажет болған жағдайда Клиринг орталығы жазбаша түрде сұратуы мүмкін басқа құжаттарды ұсынуға міндетті. Клиринг орталығына ақпаратты (құжаттарды) ұсынбау немесе уақтылы ұсынбау нәтижесінде туындаған теріс салдарлар үшін Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті жауапты болады.

3.4. Клиринг орталығы осы баптың талаптарына сәйкес ұсынылған құжаттардың толық емес немесе жалған ақпараты болған жағдайда Клиенттерге/Қатысушыларға, биржалық саудаға қатысушыларға және басқа тұлғаларға келтірілген залал үшін жауапты емес.

3.5. Клиринг орталығының Регламентіне сәйкес Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне келесі шарттарды сақтаған жағдайда клирингтік қызмет көрсетуге рұқсат беріледі:

- 3.5.1.** Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Клиринг орталығымен жасалған клиринг қызметтерін көрсету туралы қолданыстағы шартқа ие; егер Қатысушы/Клиент брокер/дилер ретінде әрекет етсе, Клиринг орталығымен жасалған клиринг қызметтерін көрсету туралы қолданыстағы шартқа ие;
- 3.5.2.** Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті оның мүдделерін белгілі бір биржалық саудада білдіретін брокермен клирингтік қызмет көрсету туралы қолданыстағы шартқа ие;
- 3.5.3.** Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті банкроттық немесе тарату рәсімін жүргізу процесінде емес;
- 3.5.4.** Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Клиринг орталығына Қатысушыға/Клиентке көрсетілген қызметтер бойынша қарызы жоқ;
- 3.5.5.** Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті осы Регламенттің, клиринг қызметтерін көрсету шартының, Биржалық сауда ережелерінің талаптарын бұзбаған.
- 3.6.** Клиринг орталығы келесі жағдайларда Клиринг орталығының Қатысушысын/Клиентін клиринг қызметтеріне қол жеткізуді тоқтата алады:
- 3.6.1.** Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті осы Регламенттің және клиринг қызметтерін көрсету шартының талаптарын бұзған жағдайда;
- 3.6.2.** «Ұлттық Қазақстандық Клиринг Орталығы» ЖШС Клиринг орталығының Регламентінің, клиринг қызметтерін көрсету шартының, биржалық сауда ережелерінің кез келген талабын сақтамаған жағдайда;
- 3.6.3.** Сауда ұйымдастырушысының тиісті хабарламасы негізінде.
- 3.7.** Клиринг орталығы келесі жағдайларда Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиентін клиринг қызметтеріне қол жеткізуді тоқтатады:
- 3.7.1.** Шарттың әрекет етуі тоқтатылғанға дейін орындалмаған міндеттемелердің болуына байланысты Клиринг қызметтерін көрсету шартын бұзу;
- 3.7.2.** Сауда ұйымдастырушысының осы Қатысушыны/Клиентті саудаға жіберуді тоқтату туралы хабарламасын алған жағдайда;
- 3.7.3.** Қазақстан Республикасы соттарының Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне қатысты банкроттық рәсімдерінің бірін енгізу туралы шешім қабылдауы;
- 3.7.4.** Клиринг орталығының Қатысушысын/Клиентін тарату, сондай-ақ Клиринг орталығының Қатысушысын/Клиентін қайта ұйымдастыру кезінде, Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің қызметі қайта ұйымдастыру нәтижесінде тоқтатылған жағдайда;
- 3.7.5.** Уәкілетті органның ресми сайтында Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің экстремистік немесе террористік қызметке қатыстылығы туралы мәліметтер бар ұйымдар тізіміне енгізілгені туралы ақпаратты немесе Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне тиесілі ақшалай қаражатты немесе басқа мүлікті мұздату (бұғаттау) шараларын қолдану туралы шешімді орналастыруы.
- 3.8.** Клиринг орталығы келесі жағдайларда Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне клиринг қызметтеріне қол жеткізуді уақытша тоқтата алады:
- 3.8.1.** Биржалық саудаға қатысушыға қатысты қызметтік тергеу жүргізуді бастау туралы Сауда ұйымдастырушысының тиісті хабарламасы негізінде Клиринг орталығы биржалық саудаға қатысушының саудаға қол жеткізуін қызметтік тергеу жүргізу аяқталғаны немесе тауар биржасы мүшесінің аккредитациясын тоқтату туралы Биржадан тиісті хабарлама алғанға дейін дереу тоқтатады;
- 3.8.2.** Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің мәмілелер бойынша және Клиринг орталығы, тауар биржасы және брокерлік компания алдындағы міндеттемелерін орындамау және/немесе уақтылы орындамау (кемінде 2 рет) фактісі болған жағдайда, соның ішінде Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің клирингтік және/немесе басқа қызметтер үшін төлем жасамауы және/немесе уақтылы төлемеуі;
- 3.8.3.** Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің осы Регламентпен белгіленген талаптарды бұзуы (кемінде 2 рет).
- 3.9.** Клиринг орталығы келесі жағдайларда Клиринг орталығының Қатысушысымен/Клиентімен клиринг қызметтерін көрсету шартын біржақты тәртіпте бұзуға құқылы:
- 3.9.1.** Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің мәмілелер бойынша және Клиринг орталығы, тауар биржасы және брокерлік компания алдындағы міндеттемелерін орындамау және/немесе уақтылы орындамау (үш және одан да көп рет) фактісі болған жағдайда, соның ішінде Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің клирингтік және/немесе басқа қызметтер үшін төлем жасамауы және/немесе уақтылы төлемеуі.
- 3.10.** Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне және Сауда ұйымдастырушысына клиринг қызметтеріне қол жеткізуді беру, тоқтату немесе тоқтатылған қол жеткізуді қалпына келтіру туралы тиісті хабарламаларды электрондық немесе қағаз құжат түрінде жіберу арқылы, берілген, тоқтатылған, немесе тоқтатылған қол жеткізуді қалпына келтірген күннен кейінгі 5 (бес) жұмыс күні ішінде хабарлайды.
- 3.11.** Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің жазбаша өтініші негізінде Клиринг орталығы Регламенттің, Заңның, Клиринг ережелерінің, іскерлік этиканың және тауар биржасының ішкі актілерінің көптеген бұзушылықтарын жасамаған тұлғаларға қатысты 3.8-тармақта көзделген шараларды қолданбауға құқылы. Мұндай өтінішті қарау мерзімі 15 (он бес) жұмыс күнінен аспауға тиіс.

3.12. Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің клиринг қызметтеріне қол жеткізуді қалпына келтіру үшін Клиринг орталығына жазбаша түрде жүгіну қажет. Қарау мерзімі 15 (он бес) жұмыс күнінен аспауы тиіс.

3.13. Клиринг орталығы клиринг қызметтеріне қол жеткізуді қалпына келтіру туралы шешім қабылдаған жағдайда, Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Регламенттің 4-қосымшасында көрсетілген құжаттарды Клиринг орталығына жіберуі тиіс. Клиринг орталығы талаптарға сәйкес құжаттарды берген сәттен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде клиринг қызметтеріне қол жеткізуді қалпына келтіреді.

3.14. Шартты бұзу рәсімі қолданылған жағдайда Клиринг орталығы клиринг қызметтерін көрсету шарты бойынша қайта жасасудан бас тарту құқығын өзіне қалдырады.

4 бап. Клирингке қатысушыларды/Клиенттерді тіркеу

4.1. Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушыларын/Клиенттерін тіркеуді жүзеге асырады.

4.1.1. Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің ақшалай қаражаттарын, биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуді және міндеттемелерін есепке алу мақсатында Клиринг орталығының электрондық жүйесінде келесі шоттарды ашады:

А) Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің субшоты (Клиринг орталығының ақпараттық жүйесіндегі шот) – Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуді есепке алу үшін;

Б) Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің субшоты - Клиринг орталығы арқылы есеп айырысу үшін.

4.1.2. Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің субшоттары туралы ақпарат Клиринг орталығының есепке алу жүйесінде көрсетіледі.

4.1.3. Тауар биржасының мүшелері үшін Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің субшоты әрбір жеке екіжақты шарт бойынша жеке ашылады. Тауар биржасының мүшелерінің әрбір клиенті үшін жеке субшот ашылады. Егер Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің әртүрлі нысандардағы шарттары болса (тауар биржасының мүшелері үшін екіжақты және Брокердің Клиенті ретінде), кепілдік қамтамасыз ету жеке жүргізіледі.

4.2. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті аударған ақшалай қаражаттарды клирингтік банктік шотқа есепке алу, міндеттемелер мен талаптарды Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне ашылған субшоттар бойынша есепке алу жүргізіледі.

4.3. Клирингтік қызметті жүзеге асыру кезінде Клиринг орталығы тауар биржалары саласындағы клирингтік қызметті реттейтін нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес ішкі есеп жүргізеді.

4.4. Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушыларына/Клиенттеріне субшотты клиринг қызметтерін көрсету шарты жасалған сәттен бастап 1 (бір) жұмыс күнінен кешіктірмей Клиринг орталығының электрондық жүйесінде ашады. Клиринг орталығының электрондық жүйесінде субшотты белсендіру Клиринг орталығының клиентінің субшотын тіркеу бойынша барлық жарналар мен сыйақыларды төлеу, сондай-ақ қолма-қол тапсырылған құжаттар мен Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиентімен клиринг қызметтерін көрсету шартының түпнұсқаларын алмасу фактісі бойынша жүзеге асырылады. Биржалық сауданы дамыту мақсатында Клиринг орталығы Клиринг орталығының клиентінің субшотын тіркеу бойынша қызметтерді төлеуге дейін Клиринг орталығының электрондық жүйесінде субшотты белсендіру туралы шешімдер қабылдауы мүмкін.

4.5. Клиринг орталығының Қатысушысымен/Клиентімен іскерлік қатынастар орнату тек тауар биржасы клиентінің бастапқы тіркелуі туралы хабарламаны интернет-ресурста жариялағаннан кейін ғана жүзеге асырылады.

4.6. Клиринг орталығы, егер Қатысушы/Клиент немесе Клиенттің мүддесін білдіретін брокерлік компания Регламентті, биржалық сауда ережелерін бұзушылар болып табылса немесе болған жағдайда, іскерлік қатынастар орнатудан бас тартуға құқылы. Клиринг орталығы сауда ұйымдастырушысына анықталған бұзушылықтар туралы тиісті хабарламалар жібереді.

4.7. Егер Клиринг орталығының Клиенті/Қатысушысы Клиринг орталығының қатысушысы болып табылатын брокермен жаңа іскерлік қатынастар орнатса, Клиринг орталығының Клиенті/Қатысушысы Клиринг орталығымен келісу бойынша жаңа клиринг қызметтерін көрсету шартын жасасу міндетінен босатылуы мүмкін, келесі міндетті талаптарды сақтаған жағдайда: клиент Клиринг орталығына брокерлік қызмет көрсету шартын жасасу туралы еркін нысандағы өтініш-хат пен екі тарап қол қойған брокерлік қызмет көрсету шартының түпнұсқасының сканерленген көшірмесін жібереді. Бұл ретте, осы рәсімді бастаған Клиринг орталығының Қатысушылары/Клиенттері тараптардың кейінгі құқықтық қатынастары өтініш-хат жіберілген сәтте жарияланған Клиринг орталығының Регламентімен бекітілген типтік шарттар негізінде жүзеге асырылатынына келіседі.

4.8. Тарту хаты стандартталған шарттың орнына келесі жағдайларда пайдаланылуы мүмкін:

- Қызметтер біржолғы, уақытша немесе жобалық негізде көрсетілген кезде.

- Келісімдер жасасуда жеделдік қажет болған кезде.

- Қызметтер осы Регламенттің 2-қосымшасына сәйкес шарт бойынша бекітілген шарттарда көрсетілетін болады және тек Брокер Клиринг орталығының Клиенті/Қатысушысы болып табылған жағдайда ғана рұқсат етіледі.

4.9. Тарту хатында құжаттың атауы, шығыс нөмірі (кез келген тарап көрсетеді), күні және қол қою орны, тараптардың атауы мен толық деректемелері, көрсетілетін қызметтердің сипаттамасы, қызмет көрсету мерзімдері, қызметтердің құны және төлеу тәртібі, тараптардың құқықтары мен міндеттері, құпиялылық және деректерді қорғау шарттары, Тарту хатын өзгерту және тоқтату тәртібі, сондай-ақ тараптардың қолдары болуы тиіс.

4.10. Тарту хатын жасасу тәртібі: барлық тараптардың уәкілетті тұлғалары Тарту хатын осы Регламенттің 6-қосымшасымен бекітілген үлгі негізінде дайындайды және тараптардың бірінші басшылары бекітеді. Клиринг орталығының Клиенттері/Қатысушылары (клиент пен оның брокері) Тарту хатына қол қойғаннан кейін, хаттың түпнұсқасы Клиринг орталығына тапсырысты пошта немесе курьерлік қызмет арқылы жіберіледі. Бұл ретте Клиринг орталығы Тарту хатының акцепті бар хатты жіберуі керек.

4.11. Тарту хаты оған екі тарап қол қойған күннен бастап күшіне енеді және міндеттемелер толық орындалғанға дейін жарамды, егер мерзім тікелей көрсетілмесе, 1 (бір) күнтізбелік жыл ішінде жарамды.

4.12. Тарту хаты тараптардың өзара келісімі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылуы немесе тараптардың біреуінің шарттарын бұзу жағдайында тоқтатылуы мүмкін.

4.13. Тарту хатына өзгерістер мен толықтырулар жазбаша түрде енгізіледі және екі тараппен қол қойылады.

5 бап. Саудаға қол жеткізу. Клиринг орталығының және Клиринг орталығының Қатысушылары/Клиенттерінің сауда-саттық жүргізу барысындағы өзара әрекеттесу тәртібі

5.1. Клиринг орталығының Қатысушылары/Клиенттері сауда құралдары бойынша өтінімдерді қамтамасыз ету үшін жеткілікті мөлшерде және тауар спецификациясында көрсетілген мөлшерде Клиринг орталығының есеп айырысу шотына биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету енгізеді. Бұл ретте, Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті сәйкес тауардың нарықтық құбылмалылығын түсініп, нарықтық бағалардың шекті ауытқулары туралы қолда бар ақпарат негізінде биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету мөлшерін есептеуі қажет, өйткені биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету мөлшері өтінім беру сәтіндегі бағамен бұғатталады.

5.2. Клиринг орталығы сауда сессиясы барысында Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті берген әрбір өтінім бойынша субшотта биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуді бұғаттайды. Бұғатталған кепілдік қамтамасыз ету (биржалық қамтамасыз ету) мөлшері келесі формула бойынша есептеледі:

$$WC = P * L * V1 * i(\%)$$

мұнда:

WC – Клиринг орталығының электрондық жүйесінде бұғатталатын биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету мөлшері;

P – Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті өтінімді жүйеге берген кезде көрсететін тауардың бағасы;

L – Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті өтінімді берген кезде көрсететін лоттар саны;

V1 – осы сауда құралы үшін белгіленген лоттың мөлшері;

i(%)_ {пок} – өтінімді берген кезде кепілдік қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) есептеу кезінде осы сауда құралы үшін белгіленген коэффициент (сатып алу өтінімі үшін);

i(%)_ {пр} – өтінімді берген кезде кепілдік қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) есептеу кезінде осы сауда құралы үшін белгіленген коэффициент (сату өтінімі үшін).

5.3. Клиринг орталығы сауда жүйесінен өтінімді Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті алып тастаған кезде биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуді бұғаттауды тоқтатады.

5.4. Қанағаттандырылған өтінімдер бойынша бұғатталған биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету міндеттемелер орындалғанға дейін Клиринг орталығымен бұғаттаулы күйінде қалады.

5.5. Жасалған биржалық мәмілелер бойынша биржалық (кепілдік) қамтамасыз етудің құлпын ашу Регламенттің 6-қосымшасында белгіленген нысанға сәйкес мәміле қатысушыларының жазбаша тапсырмасы негізінде Клиринг орталығымен жүзеге асырылады.

5.6. Егер Клиринг орталығы биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету сомасының жеткіліксіз екенін анықтаса, Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің өтінімді жариялаудан бас тартады.

5.7. Егер Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті мәмілелер жасамаса, сауда сессиясының соңында барлық алынып тасталмаған өтінімдер сауда жүйесімен жойылады және биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуді бұғаттау тоқтатылады. Биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуге қабылданған ақшалай қаражаттар Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің нұсқауына сәйкес қайтарылуы немесе келесі сауда-саттықтарда пайдалану үшін Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің субшотына аударылуы

мүмкін.

5.8. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Регламенттің 3.6., 3.7., 3.8. және 5.6-тармақтарына сәйкес сауда-саттыққа жіберілмейді.

6-бап. Кепілдік қамтамасыз етуді енгізу және қайтару тәртібі (биржалық кепілдік)

6.1. Клирингтік орталықтың биржалық мәмілелер бойынша есеп айырысу және биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуді екінші деңгейдегі банктерде енгізу үшін реквизиттері Клирингтік қызмет көрсету келісім-шарттарында көрсетілген және Клирингтік орталықтың интернет ресурсы www.kazclearing.kz сайтында жарияланған.

6.2. Клирингтік шотқа ақша қаражатын енгізу төлем тапсырмасында төлем тағайындау кодын, Клиенттің/Қатысушының Клирингтік орталықпен жасаған келісім-шартының нөмірі мен датасын, бюджет классификациясының кодын көрсетумен жүзеге асырылуы тиіс. Ақша қаражатын енгізу алдын ала, болжамды биржалық сауданың басталуына кемінде 3 (үш) жұмыс күні бұрын жүзеге асырылуы қажет.

6.3. Клирингтік орталық екінші деңгейдегі банктен ақша қаражатының клирингтік шотқа түскені туралы ақпарат алғаннан кейін, Клирингтік орталықтың есеп айырысу ұйымындағы шотқа ақша қаражатының түскенін растайтын құзыретті қызметкердің/директорының қолы қойылған құжатты алғаннан кейін Клирингтік орталықтың жүйесінде Қатысушылардың/Клиенттердің субшоттарына сәйкес жазбаларды енгізеді.

6.4. Клирингтік орталық Қатысушыға/Клиентке Клирингтік орталыққа түскен ақша қаражатын қайтаруды Қатысушының/Клиенттің Клирингтік орталыққа арналған Ақша қаражатын шығару туралы өтініші негізінде жүзеге асырады, бұл өтініш Регламенттің №4 қосымшасына сәйкес формата жасалуы керек.

6.5. Клирингтік орталық ақша қаражатын қайтаруды, өтініште көрсетілген мөлшерде, төмендегі шарттарды сақтай отырып жүзеге асырады:

6.5.1. Қатысушының/Клиенттің Клирингтік орталықтағы субшотында, ақша қаражатын шығару өтінішінде көрсетілген соманы қоспағанда, барлық міндеттемелерді жабуға жеткілікті қаражат болуы тиіс.

6.5.2. Қатысушы/Клиент Клирингтік орталыққа клирингтік немесе басқа да клирингпен байланысты қызметтер үшін қарыздар болмауы керек.

6.5.3. Егер шарттар сақталмаса, Клирингтік орталық ақша қаражатын қайтармауға құқылы. Осы жағдайда Қатысушы/Клиент жаңа Ақша қаражатын шығару өтінішін бере алады.

6.6. Ақша қаражатын қайтару шарттары 6.5 тармағында көрсетілген талаптарға сай болған кезде, Клирингтік орталық Есеп айырысу ұйымына Клирингтік банктік шоттан Қатысушының/Клиенттің Клирингтік орталықтағы алдын ала тіркелген шотына ақша қаражатын аудару туралы төлем тапсырмасын жібереді (ары қарай – Ақша қаражатын қайтару шоты), бұл процесс өтініш берген күннен бастап Клирингтік орталықтың Директорының бекіткен жеке Қаулысымен және Сайтта жарияланған мерзімдерге сәйкес жүзеге асырылады.

6.7. Ақша қаражатын қайтару шотының реквизиттері өзгерген жағдайда, Қатысушы/Клиент Клирингтік орталыққа электронды құжат немесе қағаз түрінде Ақша қаражатын қайтару шотын тіркеу туралы өтініш беріп, ол өтініш құзыретті тұлғамен қол қойылып, мөрмен расталуы тиіс.

6.8. Клирингтік қызмет көрсету келісім-шартының тоқтатылуы жағдайында, Клирингтік орталық ақша қаражатын Қатысушыға/Клиентке келісім-шарт тоқтатылған күннен бастап 20 (жиырма) жұмыс күні ішінде қайтаруға міндетті, Қатысушының/Клиенттің реквизиттері бойынша немесе егер қайтару туралы хат алынған болса, сол хатта көрсетілген реквизиттер бойынша қайтарылады. Ақша қаражатын қайтару Клирингтік орталықтың 6.5 тармағында көрсетілген шарттарды сақтай отырып жүзеге асырылады.

6.9. Егер Клиент биржалық мәміле бойынша міндеттемелерін орындамаса, Клирингтік орталық Қатысушыға/Клиентке биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуді, мәміле бойынша қарсы тараптың шотына төлем ретінде жіберілген, Клиенттің биржалық саудаға қатысуы үшін енгізген қамтамасыз етуді қайтарып алуға құқылы.

6.10. Клирингтік орталық, биржалық және брокерлік төлемдер бойынша төлемнің кешіктірілуі жағдайында, біржақты түрде брокерлік және биржалық төлемдер сомасын Клиенттің бос (бұғатталмаған) биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету сомасынан ұстап алады, бұл биржадан және/немесе брокерден түскен еркін түрде жазылған өтініш негізінде жүзеге асырылады.

6.11. Брокерлік қызметтердің құнын қайтару, 3 жақты клирингтік қызмет көрсету келісім-шартына сәйкес, Қатысушының/Клиенттің Клирингтік орталықтағы бос (бұғатталмаған) биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету сомасынан төмендегі шарттарды сақтай отырып жүзеге асырылады:

- Қайтарылатын брокерлік қызметтердің құны Клирингтік шоттағы Клиенттің бос (бұғатталмаған) биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету сомасынан аспауы тиіс.

- Егер брокерлік қызметтердің құнын қайтару көмір/портландцемент саудасындағы мәмілелер бойынша жүргізілсе, қайтару тек көмір/портландцемент жеткізу келісім-шарттарын ұсыну арқылы жүзеге асырылады, бұл келісім-шарттар сатушы мен сатып алушы арасында биржалық мәміле бойынша есеп бойынша жасалуы тиіс.

7-бап. Мәмілелер бойынша міндеттемелерді орындау

7.0. Клирингтік орталықтың Қатысушылары/Клиенттері, мәміле жасалған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде, тауарды жеткізу келісім-шартын Спецификацияда анықталған шарттарға сәйкес жасасуы қажет.

7.1. Жеткізу келісім-шартын Спецификацияда көрсетілген үлгі бойынша, электрондық цифрлық қолтаңбаны пайдаланып немесе қағаз түрінде жасау керек.

7.2. Жеткізу келісім-шарты жасалған жағдайда, Қатысушылар/Клиенттер Клирингтік орталыққа Жеткізу келісім-шартының жасалғаны туралы хабарламаны Жеткізу келісім-шарты жасалған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде ұсынуға міндетті.

7.3. Егер келісім-шарт бойынша есеп айырысу Клирингтік орталық арқылы жүзеге асырылса, Клирингтік орталық:

- Жеткізу келісім-шарты бойынша міндеттемелерді орындау үшін түскен ақшалай қаражатты Қатысушының/Клиенттің субшотында блоктайды;

- Мәміленің міндеттемелері орындалғаны туралы сәйкес құжаттарды алғаннан кейін, Клирингтік орталық мәміле бойынша қарсы тараптың (сатып алушының) ақшалай қаражатын блоктан босатып, оны қарсы тараптың (сатушының) шотына аударуға жібереді.

7.4. Егер тараптардың бірі немесе екеуі де мәміле бойынша міндеттемелерді дұрыс орындамаса, Клирингтік орталық міндеттемелердің орындалмағаны туралы Сауда ұйымдастырушысына хабарлайды.

8-бап. Клирингтік орталық арқылы міндеттемелерді орындаудың ерекшеліктері

8.1. Биржалық сауда ережелерінің 75-78 тармақтарына сәйкес, тауар биржасында жасалған келісім-шарттар Клирингтік орталық арқылы есеп айырысу негізінде орындалуы мүмкін. Бұл Қатысушының/Клиенттің Клирингтік орталыққа №3 форматы бойынша өтініш беруі арқылы жүзеге асырылады, өтініш электрондық пошта арқылы жіберілуі керек. Қатысушы/Клиент Клирингтік орталыққа жасалған мәмілелер бойынша ақшалай қаражатты есепке алу үшін реквизиттерді көрсетуі қажет.

8.2. Төлем үшін есептік шотты тіркеу туралы өтініш №9 форматы бойынша Регламенттің №6 қосымшасына сәйкес электрондық түрде Клирингтік орталықтың реквизиттерінде көрсетілген электрондық пошта арқылы беріледі.

8.2.1. Төлем үшін есептік шотты тіркеу туралы өтініш алынған кезде, Клирингтік орталық автоматты түрде Қатысушыға/Клиентке келісім-шарт бойынша есеп айырысу үшін жеке субшот ашады. Субшот туралы ақпарат Қатысушыға/Клиентке электрондық пошта арқылы беріледі.

8.2.2. Биржалық мәміленің тараптары болып табылатын Қатысушылар/Клиенттер мәміле жасалған күннен бастап 3 (үш) банк күні ішінде Клирингтік орталықтың сайтында көрсетілген банктік шотқа мәміленің толық міндеттемелерін орындау үшін қажетті ақшалай қаражатты аударуға міндетті. Клирингтік орталық ақша қаражаты түскен сәттен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде тараптарға хабарлама жібереді.

8.2.3. Биржалық мәмілелердің тараптары болып табылатын Қатысушылар/Клиенттер мәміле бойынша келісім-шарт жасалған күннен бастап 1 (бір) банк күні ішінде Жеткізу келісім-шартының жасалғаны туралы хабарламаны Клирингтік орталықтың №4 форматы бойынша электрондық түрде жіберуге міндетті.

8.3. Тауар жеткізу міндеттемелерін орындаған күннен бастап 3 (үш) банктік күн ішінде Клирингтік орталықтың Қатысушылары/Клиенттері (Сатушы және Сатып алушы) Клирингтік орталыққа тауар жеткізу міндеттемелерін орындау туралы хабарламаны форма №6, Қосымша №6 Регламентке сәйкес, электрондық пошта арқылы Клирингтік орталықтың байланыс реквизиттерінде көрсетілген мекен-жайына және Клирингтік орталықтың Сайтында жіберуге міндетті.

8.3.1. Жеткізілген тауардың саны мен құны, Жеткізу міндеттемелерінің орындалғаны туралы хабарламаларда көрсетілген мәліметтер Қатысушылар/Клиенттер (сатушы және сатып алушы) арасындағы мәліметтермен сәйкес болуға тиіс.

8.4. Егер Клиент (Сатушы) тауарды жеткізу бойынша міндеттемелерді ішінара орындаса, Клиент (Сатушы) және Клиент (Сатып алушы) Клирингтік орталыққа тауар жеткізу бойынша міндеттемелерді ішінара орындау туралы хабарламаны форма №7, Қосымша №6 Регламентке сәйкес, электрондық пошта арқылы Клирингтік орталықтың байланыс реквизиттерінде көрсетілген мекен-жайына жіберуге міндетті. Сонымен қатар, хабарламаның түпнұсқасы 15 (он бес) жұмыс күні ішінде Клирингтік орталыққа қолма-қол берілуі тиіс. Хабарламаға міндетті түрде қосымша ретінде ұсынылатын құжат — уәкілетті тұлғаның қолы және компанияның мөрі бар, мәміле тараптары келісілген алдын ала есептелген төлем сомасы, сондай-ақ толық міндеттемелердің ақшалай баламасымен айырмашылықты көрсететін есептік парақ болуы тиіс.

8.4.1. Жеткізілген тауардың саны мен құны, міндеттемелердің жартылай орындалуы туралы хабарламаларда көрсетілген мәліметтер Қатысушылар (Сатушы мен Сатып алушы) арасында сәйкес болуы

қажет.

8.5. Егер 8.3, 8.3.1 және/немесе 8.4, 8.4.1 тармақтарында көрсетілген шарттар орындалса, Клирингтік орталық 8.3 тармағында көрсетілген құжаттарды алған күннен бастап 10 (он) банктік күн ішінде Қатысушы/Клиент Клирингтік орталықтың (сатып алушының) Клирингтік орталықтың шотынан алған қаражатты Қатысушы/Клиент Клирингтік орталықтың (сатушының) шотына, 8.1 және 8.2 тармақтарына сәйкес, міндеттемелерді орындау туралы хабарлама немесе жартылай орындалған міндеттемелер туралы хабарлама (форма №7, Қосымша №6 Регламентке сәйкес) бойынша көрсетілген соманы аударуды жүзеге асырады.

8.6. Жеткізу келісім-шарты бойынша міндеттемелердің толық немесе жартылай орындалуын қамтамасыз ету үшін, 8.2.3, 8.3, 8.4 тармақтарында регламенттелген мерзімде Клирингтік орталыққа салынған ақшалай қаражаттар блоктаулы күйде қалады және міндеттемелер толық немесе жартылай орындалғанға дейін қолданылмайды.

8.7. Клирингтік орталық тек Қатысушылардың/Клиенттердің салған ақшалай қаражаттары бойынша есеп айырысуды жүзеге асыруға жауапты және келіседі. Бұл сомадан асып кеткен немесе Клирингтік орталықтың есеп айырысуымен тікелей байланысты емес барлық жауапкершілік мәміле қатысушыларына жүктеледі.

8.8. Қамтамасыз ету көлемі немесе мәмілелердің орындалуын өзгерту қажет болған жағдайда, Тараптар Клирингтік орталықты уақтылы хабардар етуге және Регламентке сәйкес тиісті шараларды қабылдауға міндетті.

8.9. Қатысушылар/Клиенттер Клирингтік орталықтың шотына салынған ақшаны тек келісім-шарттар бойынша есеп айырысу және Клирингтік қызметтер аясында жасалған мәмілелерді орындау үшін кепіл ретінде ғана пайдалануға келіседі.

8.10. Қатысушы/Клиент Клирингтік орталықтың функцияларын орындай отырып, келісім-шартқа түзетулер енгізгенін растайды. Бұл түзетулер ҚР заңнамасына сәйкес Клирингтік орталықтың келісім-шарттың шарттарын орындауды кепілдікке алушы ретінде қабылдайтынына байланысты жасалады, өйткені Клирингтік орталық бұрын жасалған биржалық мәмілеге негізделе отырып, келісім-шарттың толық сомасын төлеуді қамтамасыз етеді. Егер Қатысушы/Клиент Клирингтік орталықтың қызметтерін пайдалана отырып жасалған биржалық мәмілелерде Клирингтік орталықтың есеп айырысуларын қолдану туралы шарттарды енгізбесе, онда Қатысушы/Клиент барлық міндеттемелер, даулар және талаптар үшін толық жауапкершілікті өзіне алады.

8.11. Егер тауар жеткізу келісім-шарты тараптардың келісімімен тоқтатылса, Қатысушылар/Клиенттер (Сатушы және Сатып алушы) Клирингтік орталыққа және Брокерге келісім-шартты тоқтату туралы хабарлауды келісім-шартты тоқтату күнінен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде жасауы тиіс. Хабарлама барлық тараптар тарапынан жеке-жеке жіберілуі керек, сонымен қатар қайтарылған ақшалар туралы өтінішті де қамтуы мүмкін, ол №2 форматы бойынша Регламенттің №6 қосымшасына сәйкес электрондық пошта арқылы Клирингтік орталыққа жіберілуі тиіс.

8.12. Егер тараптардың бірі немесе екеуі де тауар жеткізу келісім-шартын орындамаса, Клирингтік орталық бұл фактіні Сауда ұйымдастырушысына хабарлайды. Қатысушының/Клиенттің келісім-шарт міндеттемелерін орындамауы биржалық дау ретінде қарастырылады және 8.13 тармағында көрсетілгендей шешіледі.

8.13. Барлық даулар мен/немесе келіспеушіліктер, Клирингтік орталықтың Қатысушылары/Клиенттері арасындағы биржалық мәміленің тараптары ретінде туындаған, 14-бапқа сәйкес шешіледі.

8.14. Егер Қатысушы/Клиент Клирингтік орталықты төлем кепілі ретінде, жеткізу келісім-шарттары, мердігерлік және субмердігерлік келісім-шарттар, құрылыс келісім-шарттары, ЕРС және олардың аналогтары сияқты басқа келісім-шарттар бойынша делдал ретінде пайдалануды жоспарласа, ол Клирингтік орталыққа өз ұсынысын қабылдау үшін хат жіберуі керек. Сондай-ақ, ол осындай келісім-шарттың тараптары ретінде Клирингтік орталықты көрсетуі қажет.

9-бап. Клиринг орталығының сыйақысы және оны төлеу тәртібі

9.1. Клирингтік орталықтың көрсеткен қызметтері үшін ақысы Клирингтік қызметтер көрсету туралы келісімдерде, Регламенттің 2.3 тармағына сәйкес, анықталады.

9.2. Клирингтік орталық басқа да ақының мөлшерін анықтауы мүмкін.

9.3. Егер Клирингтік орталықтың ақысы (тарифтер) төленбеген жағдайда, Клирингтік орталық біржақты түрде кепілдік қамтамасыз етуінің бос қалған сомасынан төлем қалдығын ұстап қалуға құқылы.

9.4. Клирингтік орталықтың көрсеткен қызметтері үшін ақы, соның ішінде Клирингтік орталық тарифтерінің төлемі, қызметтер нақты көрсетілгеннен кейін 1 (бір) жұмыс күні ішінде Клирингтік орталықтың көрсеткен электрондық шот-фактурасы немесе орындалған жұмыстар/ЭАВР актісі немесе төлем шоты негізінде төленеді.

9.5. Егер Клирингтік орталықтың алдында берешегі бар Клиент/Қатысушы аккредитациядан айырылса және/немесе Клирингтік орталыққа Клиент/Қатысушы тарапынан Клирингтік орталықпен келісімшартты

бұзу туралы хабарлама жіберілсе, Клирингтік орталық біржақты түрде Клиент/Қатысушының кепілдік қамтамасыз етуінен берешекті ұстап қалады.

10-бап. Клиринг орталығына қатысушы/клиентті экстремистік әрекет немесе терроризмге қатыстылығы туралы ақпаратты қамтитын ұйымдар тізіміне енгізу жағдайында әрекеттер тәртібі

10.1. Клиринг орталығына қатысушы/клиент экстремистік әрекет немесе терроризмге қатыстылығы туралы ақпаратты қамтитын ұйымдар тізіміне енгізілген күннен бастап, Клиринг орталығы дереу:

- Клиринг орталығының есепке алу жүйесінде қатысушы/клиенттің ашқан қосымша шоттарындағы ақша қаражатын бұғаттайды (тоқтатады);
- Қатысушы/клиентті клирингтік қызмет көрсетуге қатысуын тоқтатады;
- Сауда ұйымдастырушыларына сауда қатысушысының, яғни Клиринг орталығының қатысушы/клиентінің мәмілелер жасау үшін өтінімдер беруіне тыйым салу қажеттігі туралы хабарлайды және аталған сауда қатысушысы берген тіркелген өтінімдерді жою қажеттігі туралы ақпарат береді.

11-бап. Ақпаратты пайдалану жөніндегі жалпы ережелер

11.1. Осы бап клирингтік қызметтерді көрсету барысында Клиринг орталығының белгілі болған ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз етуге қатысты жалпы ережелерді белгілейді және Клиринг орталығына қатысушылар/клиенттер мен есептеу ұйымы ұсынған ақпаратты қамтиды.

11.2. Осы ақпаратқа Клиринг орталығына қатысушылар/клиенттердің қаржылық жағдайы, клирингтік процесс жүріп жатқан міндеттемелер, ақша регистрлері және аталған регистрлер бойынша операциялар туралы ақпарат кіреді.

11.3. Клирингтік қызмет көрсету келісімін жасаған қатысушы/клиент, Регламенттің 3.2 тармағында көрсетілген ақпараттың есептеу ұйымына және/немесе сауда ұйымдастырушысына берілуіне келіседі.

11.4. Клиринг орталығында Клирингтік қызметтерді жүзеге асыру ережелерінде көрсетілген ақпараттың болуы клирингтің орындалуы үшін қажетті шарт болып табылады.

11.5. Клиринг орталығы алған ақпаратты Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келесі жағдайларда беру құқығына ие:

- Прокурордың санкциясымен тергеу және алдын ала тергеу органдарына қылмыстық істер бойынша;
- Ұлттық қауіпсіздік органдарына және Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қорғау қызметіне прокурордың санкциясымен барлау және диверсиялық әрекеттерді алдын алу, анықтау және тоқтату үшін қажетті ақпаратты беру туралы олардың талаптары бойынша;
- Соттарға олардың қарауындағы істер бойынша шешім, қаулы негізінде;
- Прокурорға өз құзыреті шегінде тексеру жүргізу туралы қаулы негізінде қараудағы материал бойынша;
- Мемлекеттік және жеке сот орындаушыларына орындаушылық іс жүргізу бойынша қарауында жатқан істер бойынша әділет органының мөрімен немесе жеке сот орындаушысының мөрімен және прокурордың санкциясымен сот орындаушысының қаулысы негізінде;
- Өкілетті органға сұраныс бойынша оның құзыреті шегінде;
- Қаржылық мониторинг жүргізу жөніндегі өкілетті органға Қазақстан Республикасының «Құқық қорғау органдары мен терроризмді қаржыландыруға қарсы әрекет ету туралы» заңына сәйкес мақсаттар мен тәртіп бойынша;
- Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексімен қарастырылған мақсаттар мен тәртіп бойынша антимонополиялық органға.

11.6. Клиринг орталығының қатысушысы/клиенті Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 21 мамырдағы № 94-V «Жеке мәліметтер және олардың қорғалуы туралы» заң талаптарына сәйкес жеке мәліметтерді пайдалану, өңдеу, жинақтау және сақтау үшін 3 жыл мерзімге келісімін береді.

12-бап. Клиринг орталығының іскерлік этика принциптері

12.1. Клиринг орталығының іскерлік этикасының негізін құрайтын принциптер: уақтылы болу, құпиялылық, достық және сәлемдесу, қоршаған ортаға назар аудару, имидж, сауаттылық, қатысушылардың тиімді өзара әрекеттесуін ұйымдастыру, адамгершілікке құрмет, ашықтық, жауапкершілік, адалдық және бейтараптылық.

12.2. «Ұлттық Қазақстандық клирингтік орталық» ЖШС қызметкерлерінің, қатысушыларының және клиенттерінің өзара қатынастары келесі талаптарға сәйкес болуы тиіс:

- Клиринг орталығының қызметкерлері мен клиенттері кәсіби функцияларды адал және ақылға қонымды түрде орындауға, мүдделер қақтығысынан аулақ болуға міндетті;

- Клиринг орталығының қызметкерлері мен клиенттері өзара қатынастарда іскерлік этика нормаларын бұзу немесе сақтамау үшін жеке жауапкершілікті сезінуі тиіс;
- Клиринг орталығының қызметкерлері мен клиенттері өздерінің қатынас және мінез-құлқымен тұрақты және оңды орта қалыптастыруға ықпал етуі тиіс;
- Клиринг орталығының қызметкерлері мен клиенттері өздерінің немесе байланысты адамдармен мүдделер қақтығысы туындайтын жағдайларды болдырмауы тиіс; сондай-ақ Клиринг орталығының қызметі мен қызметкерлер мен клиенттер арасындағы қатынастар туралы өткір қоғамдық пікірлерді болдырмауы тиіс;
- Клиринг орталығының қызметкерлері мен клиенттеріне коммерциялық, қызметтік және заңмен қорғалған басқа да құпияларды жария етуге тыйым салынады, заң талаптары бойынша ақпарат беру жағдайларын қоспағанда, сондай-ақ ақпаратты жеке мақсатта пайдалануға болмайды;
- Клиринг орталығының қызметкерлері мен клиенттері «Ұлттық Қазақстандық клирингтік орталық» ЖШС туралы кез келген тақырыпта қоғамдық сөз сөйлеулер, пікірлер немесе сұхбаттар жариялаудан бас тартуға міндетті, мұндай әрекеттер басшылықпен тікелей келісуді қажет етеді;
- Клиринг орталығының қызметкерлеріне және клиенттеріне ресми емес және/немесе жеке байланыс телефондары, электрондық пошта, мессенджерлер және басқа байланыс құралдары арқылы байланысуға тыйым салынады;
- Клиринг орталығының қызметкерлеріне және клиенттеріне жұмыс уақытынан тыс байланысуға тыйым салынады;
- Клиринг орталығының қызметкерлері мен клиенттері әлеуметтік желілерде, блогтар мен форумдарда «Ұлттық Қазақстандық клирингтік орталық» ЖШС қызметі туралы, сондай-ақ ауызша және телефон арқылы жүргізілетін келіссөздерде қандай да бір өткір мәлімдемелер жасаудан бас тартуы тиіс.

12.3. Бірнеше өтініштер болған жағдайда Клиринг орталығы Клиринг орталығының қатысушы/клиенттеріне, сондай-ақ олардың клиенттеріне бұрын тіркелген өтініштерді басымдыққа алуға құқылы. Осы жағдайда, егер бұл мүмкін болса, Клиринг орталығы жалпы кезек тәртібін сақтауға тырысады.

12.4. 12-баптың талаптары бұзылған жағдайда, Клиринг орталығы іскерлік этика принциптерін бұзу туралы қатысушы/клиентке хабарлама береді.

12.5. Егер 12-баптың екі немесе одан көп бұзылулары анықталса, Клиринг орталығы жағдайды анықтап, ішкі тексеру аяқталғанға дейін клирингтік қызмет көрсетуін уақытша тоқтатады.

12.6. Клиринг орталығының 12-баптың талаптарын бұзған қызметкерлері іскерлік этика және еңбек қатынастары жөніндегі Комиссияның ішкі жиналысына шақырылады.

12.7. Іскерлік этика және еңбек қатынастары жөніндегі Комиссия қызметтік ақпараттың дұрыс пайдаланылуын, ақпараттың құпиялылығын сақтауды, қызмет көрсету сапасын арттыруды, биржалық сауданы дамыту және Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басқа да мақсаттарды көздейді.

12.8. Клиринг орталығының қызметкерлеріне қатысты іскерлік этиканы бұзу бойынша тәртіптік жаза қолдану мәселелері де іскерлік этика және еңбек қатынастары жөніндегі Комиссиямен қаралуы тиіс.

12.9. Клиринг орталығының іскерлік этика принциптері Регламенттің ажырамас бөлігі болып табылады және барлық тараптар үшін орындалуға міндетті.

13-бап. Арнайы шарттар

13.1. Клиринг орталығы осы Регламентке және биржалық сауда ережелеріне сәйкес қойылатын талаптар бойынша жауап бермейді және бұрын жасалған биржалық мәміле негізінде шарттың орындалуын қамтамасыз ету бойынша контрагент функцияларын қабылдамайды, оның ішінде кінәлі тараптың биржалық кепілін зардап шеккен тарапқа аудару бойынша міндеттемелерді орындауға жауапты болмайды, егер:

- Биржалық сауда-саттыққа қатысқан тарап Клиринг орталығымен клирингтік қызмет көрсету туралы келісімшарт жасаспаған болса;
- Биржалық мәміле қатысушылары Клиринг орталығымен клирингтік қызмет көрсету туралы келісімшарт жасаспаған тауарлық биржада жасалған болса;

Клиринг орталығы сауда нәтижелерін ұйымдастырушы тараптан жойылған жағдайда (сауда нәтижелерін толық немесе ішінара жарамсыз деп тану) туындайтын салдарларға жауапты болмайды.

13.2. Клиринг орталығы қызмет көрсететін тауар биржаларының тізімі Сайтта жарияланған.

14-бап. Клирингтік қызметтер көрсету туралы келісімнен/клирингтік қызмет көрсетуге арналған келісімнен туындаған дауларды шешу

14.1. Клирингтік қызмет көрсету келісімі/клирингтік қызмет көрсету келісімінен туындайтын барлық

даулар, келіспеушіліктер немесе талаптар тараптар арасында келіссөздер жүргізу арқылы шешілуі тиіс. Дауды келіссөздер арқылы шешу үшін тараптар барынша күш салуға тиіс мерзім – 15 (он бес) күнтізбелік күн.

14.2. Дауды келіссөздер арқылы шешу мүмкін болмаған жағдайда, талап жолдаған тарап Биржалық арбитражға жүгінуге құқылы.

14.3. Клирингтік қызмет көрсету келісімі/клирингтік қызмет көрсету келісімінен туындайтын барлық даулар тараптардың жүгіну сәтіндегі ережелерге сәйкес Биржалық арбитраждың ережелері бойынша шешіледі.

14.4. Арбитраж құрамында бір арбитр болады.

14.5. Арбитраждық сот отырысының өтетін жері - Алматы қаласы.

14.6. Арбитраждық сот отырысының тілі – орыс тілі.

14.7. Осы келісім Қазақстан Республикасының материалдық құқық нормаларымен реттеледі.

14.8. Тараптар Биржалық арбитраждың шешімімен келіспеген жағдайда, тараптар немесе тарап шешімді Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес апелляциялау құқығына ие.

Алматы қ.

_____ 2024 ж.

Клирингтік қызмет көрсету шарты №

«Ұлттық Қазақстандық Клирингтік Орталық» ЖШС (ары қарай — «Клирингтік орталық»), атынан жарғы негізінде қызмет атқаратын директор және _____ (ары қарай — «Клирингтік орталықтың қатысушысы»), атынан жарғы негізінде қызмет атқаратын _____, осы келісімшартты (ары қарай — «Келісімшарт») төмендегілер туралы жасасты:

1. Келісімшарттың мәні

1.1. Осы Келісімшарт Клирингтік орталық пен Клирингтік орталықтың қатысушысы арасындағы өзара құқықтары мен міндеттерін анықтайды, Клирингтік орталықтың қатысушысына Клирингтік қызмет көрсетуіне байланысты, Регламентке (ары қарай - «Регламент») және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес келеді, олар осы Келісімшарттың ажырамас бөлігі болып табылады.

1.2. Клирингтік орталық клирингтік қызмет көрсету арқылы жасалған мәмілелер бойынша ақпаратты жинауды және өңдеуді жүзеге асырады.

2. Жалпы ережелер

2.1. Клирингтік орталықтың қатысушысына клирингтік қызмет көрсету Клирингтік орталықтың Регламентімен және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен белгіленген талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.

2.2. Осы Келісімшартта Регламентте, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңдарында және өзге де нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген терминдер мен анықтамалар қолданылады.

2.3. Осы Келісімшартқа қол қоя отырып, Клирингтік орталықтың қатысушысы Клирингтік орталықтың ресми сайтында www.kazclearing.kz мекенжайы бойынша орналастырылған Регламенттің ережелерімен танысқанын растайды.

3. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

3.1. Клирингтік орталық міндетті:

3.1.1. Биржалық мәмілелер бойынша ақпаратты жинау және өңдеуді қосарлы қарсы аукцион режимінде Клирингтік орталықтың қатысушымен жүзеге асыру.

3.1.2. Биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуді, сондай-ақ Клирингтік орталықтың қатысушысының биржалық мәміле бойынша өзара есеп айырысу қамтамасыз етуді қабылдау және есепке алу.

3.1.3. Клирингтік орталықтың регламентіне және Қазақстан Республикасының заңнамасының және басқа да нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес Клирингтік орталықтың қатысушысына клирингтік қызмет көрсетуді жүзеге асыру.

3.1.4. Биржалық мәмілелер нәтижесінде жүргізілген есеп айырысуларда қатысатын тараптардың өзара талаптары мен міндеттемелерін есептеу.

3.1.5. Биржалық мәмілелер бойынша тараптардың талаптары мен (немесе) міндеттемелерін анықтап, олар бойынша есеп айырысуларды ұйымдастыру.

3.1.6. Биржалық мәмілелерді орындауға қолдау көрсету.

3.1.7. Клирингтік орталықтың ресми сайтында www.kazclearing.kz мекенжайы бойынша Регламентке енгізілген өзгерістер мен толықтырулар туралы Клирингтік орталықтың қатысушысын хабардар ету.

3.1.8. Келісімшарт бұзылған жағдайда, сондай-ақ Клирингтік орталықтың қатысушысының жазбаша өтініші бойынша, Клирингтік орталықтың есеп айырысу шотына алдын ала енгізілген сақтандыру жарнасы мен биржалық қамтамасыз етудің бүкіл сомасын, сондай-ақ Толық немесе Ішінара қамтамасыз етуді қайтару. Өтініш Клирингтік орталықтың электрондық поштасына (clearing2020@mail.ru, info@kazclearing.kz) алынған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

3.1.9. Клирингтік орталықтың қатысушысының кепілдік қамтамасыз ету, өзара есеп айырысуларды қамтамасыз ету және сақтандыру жарнасы ретінде енгізілген ақша қаражаттарына жауапкершілік алу.

3.1.10. Бір тараптың биржалық мәміле бойынша шартты (жеткізу, сатып алу-сату) орындаудан бас тартқан жағдайда, екінші тараптың мүдделерін қорғау. Егер бұл тараптардың шартында көзделген болса, Клирингтік орталық кінәлі тараптың биржалық қамтамасыз ету сомасын жәбірленуші тараптың пайдасына аударады.

3.1.11. Егер аукцион инициаторынан биржалық мәміле немесе жеткізу шартын орындаудан бас тарту туралы Клирингтік орталыққа және/немесе Клирингтік орталықтың қызмет көрсететін биржасына хабарлама түссе, аукцион инициаторы Клирингтік орталық арқылы биржалық қамтамасыз ету сомасына

тең соманы жәбірленуші тараптың пайдасына аударады.

3.1.12. Клирингтік орталық бұған дейін жасалған биржалық мәміле негізінде шарт талаптарының орындалуын кепілдендіру бойынша контрагенттің функцияларын қабылдайды. Бұл сатып алушы тарапынан шарт сомасының толық төленуін кепілдендіру, егер барлық өзара есеп айырысулар Клирингтік орталық арқылы жүргізілсе, сатып алушының шарт сомасы мен көлік шығындарын толық қамтамасыз ету арқылы сатып алушының барлық талаптарын орындау.

3.1.13. Клирингтік орталықтың регламентінде және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген басқа да әрекеттерді жүзеге асыру.

3.2. Клиринг орталығының құқықтары:

3.2.1. Клиринг орталығының регламенті мен биржалық сауда ережелеріне сәйкес есепті және басқа құжаттарды, сондай-ақ басқа ақпаратты алу.

3.2.2. Клиринг орталығының регламентіне сәйкес Клиринг орталығы қатысушысының қосалқы шотын жүргізу бойынша әрекеттерді жүзеге асыру.

3.2.3. Клиринг орталығының регламенті мен биржалық сауда ережелеріне сәйкес өз міндеттемелерін орындау мақсатында ақша қаражаттарымен (блоктау, блокты алып тастау, Клиринг орталығы қатысушыларының қосалқы шоттарына аудару және басқалар) әрекеттерді жүзеге асыру.

3.2.4. Клиринг орталығы Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мен ішкі құжаттарында белгіленген талаптарды сақтай отырып, Регламентке өзгерістер мен толықтырулар енгізуге құқылы. Өзгертілген регламент Клиринг орталығының ресми сайтында www.kazclearing.kz жарияланады.

3.2.5. Қажет болған жағдайда Клиринг орталығы Клиринг орталығы қатысушысының сенімділігін ашық дереккөздерден ақпарат алу арқылы тексеруге құқылы.

3.3. Клиринг орталығы қатысушысының міндеттері:

3.3.1. Клиринг орталығының регламентін, сондай-ақ Клиринг орталығының регламентіне сәйкес клирингтік қызмет көрсету кезінде Клиринг орталығы жүзеге асыратын өзге талаптарды, оның ішінде Клиринг орталығының регламентінде белгіленген тәртіппен Клиринг орталығына қажетті сенімді ақпаратты уақтылы ұсыну.

3.3.2. Клиринг орталығы Клиринг орталығының регламентіне сәйкес клиринг жүргізетін мәмілелер нәтижесінде туындайтын барлық міндеттемелерді орындау.

Бұл ретте, Қазақстан Республикасының «Тауар биржалары туралы» Заңының 7-бабының 7-1-тармағының талабына сәйкес, квазимемлекеттік сектор субъектісі болып табылатын қатысушы биржалық сауда-саттыққа қатысуға өтінімді кепілді (биржалық) қамтамасыз етуді сатып алу сомасының кемінде 1 (бір) пайызы мөлшерінде Клиринг ұйымына енгізеді.

3.3.3. Клиринг орталығының регламентіне өзгерістер енгізуге байланысты болса (оның ішінде Регламентті жаңа редакцияда бекіту арқылы) Клиринг орталығы ұсынған мерзімде осы шартқа өзгерістер енгізу туралы келісімге қол қою немесе Клиринг орталығының мекенжайына жазбаша түрде бас тартуды жіберу.

3.3.4. Клиринг орталығының есеп айырысу шотына 1 000 000 (бір миллион) теңге көлемінде сақтандыру жарнасын төлеу.

3.3.5. Клиринг орталығының регламентін, биржалық сауда ережелерін, сондай-ақ Клиринг орталығының регламентіне сәйкес клирингтік қызмет көрсету кезінде Клиринг орталығы жүзеге асыратын өзге талаптарды, оның ішінде Клиринг орталығының регламентінде белгіленген тәртіппен Клиринг орталығына қажетті сенімді ақпаратты уақтылы ұсыну.

3.3.6. Атауының, орналасқан жерінің және/немесе пошталық мекенжайының, телефон нөмірінің өзгеруі туралы, сондай-ақ мұндай өзгерістер болған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей, өз банктік деректемелерінің өзгеруі туралы тараптарды уақтылы хабардар ету және осындай ақпаратты уақтылы ұсынбаудың немесе ұсынбаудың салдарынан туындайтын тәуекелдерді көтеру.

3.3.7. Биржалық сауда-саттық нәтижелері, биржалық сауда-саттықтың жойылуы және/немесе 3 (үш) жұмыс күні ішінде жоғарыда көрсетілген оқиғалардың басталған сәтінен бастап орындаудан бас тарту туралы Клиринг орталығына хабарлау.

3.4. Клиринг орталығы қатысушысының құқықтары:

3.4.1. Клиринг орталығының регламентіне сәйкес есепті және басқа құжаттарды, сондай-ақ басқа ақпаратты алу.

3.4.2. Биржалық сауда-саттыққа қатысуға және жасалған биржалық мәмілелер бойынша міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету үшін Клиринг орталығының қосалқы шотында тұрған өз қаражатын кепілдік (биржалық) қамтамасыз ету ретінде енгізу, пайдалану.

3.4.3. Клиринг орталығы арқылы биржалық қамтамасыз етуді ұсына отырып, Клиринг орталығы қызмет көрсететін биржадағы биржалық мәмілелер негізінде жасалған шарттар бойынша есеп айырысуларды жүзеге асыру.

3.5. Қызметтерді төлеу

Клиринг орталығының қызметтері үшін Клиринг орталығы қатысушысынан алынатын сыйақы және осы шартқа сәйкес кепілдік қамтамасыз ету ретінде пайдаланылатын сома www.kazclearing.kz интернет-

ресурсында орналастырылып бекітілген тарифтерге сәйкес анықталады.

3.6. Қызметтер көрсетілген есепшот негізінде 1 (бір) жұмыс күні ішінде осы шарттың 12-бөлімінде көрсетілген банк реквизиттері бойынша жүзеге асырылады. Клиенттің жазбаша өтініші бойынша 4.1-тармақта көрсетілген сыйақы төлеу мерзімдері қайта қаралуы мүмкін.

4. Құпиялылық

4.1. Клиринг орталығы Клиринг орталығы қатысушылары туралы ақпараттың, соның ішінде Клиринг орталығы қатысушыларының шоттары бойынша жүргізілетін операциялар және/немесе олардың қатысушылары туралы ақпараттың, сондай-ақ клирингтік қызметті жүзеге асыруға байланысты белгілі болған басқа да мәліметтердің құпиялылығын қамтамасыз етеді.

4.2. Клиринг орталығы Клиринг орталығы қатысушысының келісімінсіз үшінші тұлғаларға Клиринг орталығы қатысушысының шоттары мен осы шоттар бойынша операциялар туралы ақпаратты ұсынбауға міндеттенеді, Қазақстан Республикасының заңнамасында, осы шартта және Клиринг орталығының регламентінде белгіленген жағдайлардан басқа.

4.3. Клиринг орталығы қатысушылары туралы мәліметтер тек Клиринг орталығының қатысушыларының өздеріне, лицензиялау органына оның өкілеттігі шеңберінде берілуі мүмкін. Мұндай мәліметтер басқа мемлекеттік органдар мен олардың лауазымды тұлғаларына тек Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жағдайларда ғана берілуі мүмкін.

4.4. Құпия болып табылатын, сондай-ақ коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратты Тараптар мемлекеттік органдарға тек Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген жағдайларда ғана бере алады, яғни Клиринг қатысушысы болатын елдің заңнамасына сәйкес. Құпия болып табылатын, сондай-ақ коммерциялық құпияны құрайтын ақпарат мемлекеттік органдарға Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен және тек мемлекеттік органның нақты сұрау салу шеңберінде және көлемінде ғана ұсынылады.

5. Жауапкершілік

5.1. Тараптар осы шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапты болады.

5.2. Тараптар осы шарттың 8-бөлімінде айқындалған жағдайлар орын алған кезде осы шарт бойынша өз міндеттемелерін ішінара немесе толық орындамағаны үшін жауапкершіліктен босатылады.

5.3. Клиринг орталығы жауапты болмайды:

5.3.1. Осы шарт және Клиринг орталығының регламенті бойынша өз міндеттемелерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін, Клиринг орталығының қатысушысының әрекеті немесе әрекетсіздігі нәтижесінде Клиринг орталығы осы шарт пен Клиринг орталығының регламентіне сәйкес өз міндеттемелерін орындай алмаған жағдайда.

5.3.2. Клиринг орталығының қатысушысының зияны үшін, егер олар Клиринг орталығының қатысушысының қасақана немесе өрескел абайсыздық әрекеттері немесе әрекетсіздігі нәтижесінде туындаған болса.

5.3.3. Клиринг орталығының қатысушысының субшотында оның міндеттемелерін орындау үшін жеткіліксіз ақша қаражатының болмауы салдарынан мәмілелердің орындалмаған деп танылуы кезінде туындауы мүмкін шығындар үшін.

5.3.4. Биржалық сауда ережелерінде белгіленген, сауда ұйымдастырушының және/немесе есеп айырысу ұйымының Клиринг орталығына берілетін ақпараттың дұрыстығын, уақтылығын және сенімділігін қамтамасыз ету жөніндегі өз міндеттемелерін орындамауы үшін.

5.3.5. Осы шарттың, соның ішінде Клиринг орталығының регламентінің талаптарын орындамауы немесе тиісінше орындамауы үшін, Клиринг орталығының қатысушысы осы шарт жасасу кезінде Клиринг орталығына берген құжаттардағы дұрыс емес деректерді ұсынған жағдайда немесе Клиринг орталығына банк деректемелерінің өзгеруі туралы уақтылы хабарламаған жағдайда.

5.3.6. Клиринг орталығының регламентінде айқындалған сауда ұйымдастырушының және/немесе есеп айырысу ұйымының Клиринг орталығының қатысушысы алдындағы өз міндеттемелерін орындамауы үшін.

5.3.7. Есеп айырысу ұйымы Клиринг орталығының тапсырмаларын орындамаған жағдайда клиринг пулының мәмілелері бойынша есеп айырысуларды жүзеге асырмау үшін.

5.3.8. Сауда ұйымдастырушының сауда-саттық нәтижелерін жоюдың (сауда-саттық нәтижелерін толық немесе ішінара жарамсыз деп танудың) салдары үшін.

5.4. Клиринг орталығы Клиринг орталығының қатысушысының үшінші тұлғалар алдындағы міндеттемелері бойынша жауап бермейді.

6. Антикоррупциялық ескертпе

6.1. Клиринг орталығы шарттың басқа жағын Клиринг орталығының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саясатының (бұдан әрі - Саясат) принциптері мен талаптары туралы хабардар етеді. Осы шартқа қол қою арқылы қатысушы Клиринг орталығының ресми веб-сайтында орналастырылған Саясатпен танысқанын

растайды.

6.2. Қатысушы Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының және басқа нормативтік құқықтық актілерінің принциптерін сақтауға және сақтауды қамтамасыз етуге, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасамауға міндеттенеді. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасы ратификациялаған сыбайлас жемқорлыққа қарсы халықаралық актілердің нормаларын осы шарттың мақсаттары үшін қолдануға келіседі.

6.3. Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау кезінде тараптар және олардың қызметкерлері кез келген тұлғалардың әрекеттері немесе шешімдеріне әсер ету мақсатында мүліктік немесе мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу үшін қандай да бір ақшалай қаражат немесе құндылықтарды тікелей немесе жанама түрде төлемейді, төлеуді ұсынбайды және төлемге рұқсат етпейді.

6.4. Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау кезінде тараптар және олардың қызметкерлері осы шарттың мақсаттары үшін қолданылатын заңнамада пара беру/алу, коммерциялық пара алу және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың және сыбайлас жемқорлыққа қарсы халықаралық актілердің талаптарын бұзатын әрекеттер ретінде қарастырылатын әрекеттерді жасамайды.

6.5. Шарттың әрбір тарапы басқа тараптың қызметкерлерін қандай да бір жолмен ынталандырудан, оның ішінде ақшалай қаражатты, сыйлықтарды беруден, олардың мекен-жайына жұмыстарды (қызметтерді) тегін орындаудан және осы қызметкерді белгілі бір тәуелділікке түсіретін және осы қызметкерді ынталандырушы тараптың пайдасына кез келген әрекеттерді орындауға бағытталған басқа тәсілдерден бас тартады.

6.6. Жазбаша хабарламада тараптардың бірі сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелердің кез келген ережелерін, атап айтқанда: пара беру немесе алу, коммерциялық пара алу, сондай-ақ Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарын бұзатын әрекеттерді бұзуы немесе ықтимал бұзуы мүмкін екендігін растайтын фактілерге сілтеме жасауға немесе материалдарды ұсынуға міндетті.

6.7. Тараптар және олардың қызметкерлері, сондай-ақ аффилирленген тұлғалар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасамауға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарының нақты немесе ықтимал бұзушылықтары туындаған жағдайда сөзсіз көмек көрсетуге міндеттенеді.

6.8. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы дайындалған, жасалған немесе жасалған құқық бұзушылық туралы ақпараты бар тарап екінші тарапқа жазбаша түрде немесе Клиринг орталығының ресми веб-сайтында орналасқан "Сенім телефоны" арқылы хабарлауға міндетті.

7. Тараптардың жауапкершілігін жоққа шығаратын жағдайлар

7.1. Тараптардың ешқайсысы осы шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамау, уақтылы орындамау немесе тиісінше орындамау үшін жауап бермейді, егер мұндай орындамау, уақтылы орындамау немесе тиісінше орындамау тек форс-мажорлық жағдайлардың (форс-мажорлық жағдайлар) басталуына және/немесе әсеріне байланысты болса, соның ішінде техникалық ақаулар, ақаулар, қателер мен жабдықтар мен бағдарламалық қамтамасыз етудің істен шығуы, өрттер, апаттар, террорлық актілер, диверсиялар және саботаж, ереуілдер, саяси режимнің өзгеруі және басқа да саяси асқынулар, заңнаманың және басқа да нормативтік құқықтық актілердің өзгеруі, әскери іс-қимылдар, жаппай тәртіпсіздіктер және тараптар бақыламайтын басқа да күтпеген жағдайлар. Осы тармақта көрсетілген жағдайлар, олардың пайда болу себебі кінәлі тарап үшін жоғарыда аталған жағдайлардың кез келгенінің пайда болуына пайдалы қасақана немесе абайсызда әрекеттер болмаса ғана, тараптардың жауапкершілігін жоққа шығарады.

7.2. Форс-мажорлық жағдайларға ұшыраған тарап бұл жағдайлар туралы және олардың салдары туралы екінші тарапқа оқиғаның болған күнінен кейінгі күннен кешіктірмей дереу хабарлайды және осы форс-мажорлық жағдайлардан туындаған теріс салдарларды барынша шектеу үшін барлық мүмкін шараларды қабылдайды. Форс-мажорлық жағдайлар туындаған тарап бұл жағдайлардың тоқтатылғаны туралы екінші тарапқа дереу, бірақ оқиғаның болған күнінен кейінгі күннен кешіктірмей хабарлауы керек.

7.3. Тараптардың міндеттемелерін орындау мүмкін еместігі туралы екінші тарапты хабарламау немесе уақтылы хабарламау форс-мажорлық жағдайлардың басталуына сілтеме жасау құқығынан айырады.

8. Талаптар мен дауларды қарау тәртібі

8.1. Осыдан туындайтын барлық даулар, келіспеушіліктер немесе талаптар келіссөздер арқылы шешілуі керек. Тараптар келіссөздер арқылы дауды шешу үшін барлық күш-жігерін салуға тиіс мерзім – 15 (он бес) күнтізбелік күн.

8.2. Келіссөздер арқылы дауды шешу мүмкін болмаған жағдайда, талап қойған тарап Биржалық арбитражға жүгінуге құқылы.

8.3. Клирингтік қызмет көрсету шарты/клирингтік қызмет көрсету шарты бойынша туындайтын барлық даулар тараптардың жүгіну сәтінде қолданыстағы Биржалық арбитраж ережелеріне сәйкес шешілуге тиіс.

8.4. Арбитраж құрамына бір арбитр кіреді.

8.5. Арбитраж талқылауы өтетін жер - Алматы қаласы.

8.6. Арбитраж талқылауының тілі - орыс тілі.

8.7. Осы шарт Қазақстан Республикасының материалдық құқығының нормаларымен реттеледі.

8.8. Тараптардың Биржалық арбитраждың шешімімен келіспеген жағдайда тараптар бұл шешімге Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шағымдануға құқылы.

9. Шарттың қолданылу мерзімі, оны өзгерту және бұзу тәртібі

9.1. Шарт барлық тараптар қол қойған күннен бастап күшіне енеді және 2024 жылдың 31 желтоқсанына дейін жарамды. Осы шартқа өзгертулер мен толықтырулар тараптардың жазбаша түрде рәсімделген және тараптардың уәкілетті өкілдері қол қойған келісімімен енгізілуі мүмкін, осы шарттың 3.2.4-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда.

9.2. Осы шарт кез келген тараптың бастамасы бойынша екінші тарапқа бұзу күніне дейін 30 (отыз) күнтізбелік күннен кешіктірмей жазбаша хабарлама жіберу шартымен біржақты тәртіпте бұзылуы мүмкін. Тараптар екінші тарап шартта және/немесе Регламентте көзделген шарттардың негізгі шарттарынан айыратын шарт талаптарын елеулі түрде бұзған жағдайда шартта көрсетілген мерзімге дейін шартты бұза алады.

9.3. Шарт талаптарын елеулі түрде бұзу мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

- Клиринг қатысушысы қызмет көрсету мерзімдерін бірнеше рет бұзады;
- Клиринг қатысушысы көрсетілген қызметтердің сапасы бойынша ескертулерді шартта немесе хабарламада көрсетілген мерзім ішінде жоймайды;
- Клиринг қатысушысы шарт бойынша өзге де міндеттемелерін орындай алмайды;
- Клиринг қатысушысы банкротқа ұшыраған немесе қандай да бір себептермен, қайта ұйымдастырудан басқа себептермен, жойылған.

9.4. Осы шарттың әрекет етуінің тоқтатылуы тараптарды осы шарттың әрекеті тоқтатылғанға дейін туындаған міндеттемелерді орындаудан босатпайды.

10. Қорытынды ережелер

10.1. Осы шарт 2 данада орыс тілінде жасалған, заңды күші бірдей: бір данасы Клиринг орталығының қатысушысында, екіншісі Клиринг орталығында сақталады.

10.2. Тараптар шарттың 10.3-тармағының талаптарына сәйкес келетін PDF форматында электрондық пошта арқылы ұсынылған құжаттардың заңды күшін мойындайды.

10.3. Шарттың 10.2-тармағында көрсетілген тәсілдермен берілетін құжаттар түсінікті болуы және түпнұсқа құжаттың мазмұнын, соның ішінде уәкілетті тұлғалардың қолдарын және мөрлердің мөрлерін нақты көрсетуі тиіс.

10.4. Осы шартқа барлық қосымшалар, сондай-ақ өзгертулер мен толықтырулар оның ажырамас бөлігі болып табылады.

11. Тараптардың заңды мекенжайлары және банк деректемелері

	«Ұлттық Қазақстандық Клирингтік Орталық» ЖШС Клирингтік орталығы
	ҚР, Алматы қ., Жетісу ауданы, Қазыбаев к-сі, 1 үй. БСН 210440005216 БК 17 ТМК 171 ЖСК KZ74601A861016797901 (кепілдік қамтамасыз етуді енгізу үшін) БСК HSBKZKX «Қазақстан Ұлттық Банкі»АҚ E-mail: clearing2020@mail.ru info@kazclearing.kz
Директор	Директор
М.О.	М.О.

Клирингтік қызметтер көрсету туралы шарт №
_____ (Қатысушының/Клиенттің Жеке Коды)

Алматы қ.

_____ 2024 ж.

Бұдан әрі «Клиент» деп аталатын, Жарғы негізінде әрекет ететін _____ тұлғаның атынан бір тараптан, бұдан әрі «Брокер» деп аталатын, Жарғы негізінде әрекет ететін _____ тұлғаның атынан екінші тараптан, және бұдан әрі «Клиринг орталығы» деп аталатын, Жарғы негізінде әрекет ететін «Ұлттық Қазақстандық Клиринг Орталығы» ЖШС тұлғаның атынан үшінші тараптан, бірлесе «Тараптар» деп аталатын, жеке-жеке жоғарыда аталғандай немесе «Тарап» деп аталып, Брокерлік қызмет көрсету туралы шартқа (бұдан әрі – Брокермен шарт) сәйкес, осы клирингтік қызмет көрсету туралы шартты (бұдан әрі – Шарт) төмендегі шарттарда жасасты.

Осы Шартта төменде көрсетілген ұғымдар келесі түсіндірмеге ие болады:

Шарт – Клиент, Брокер және Клиринг орталығы қол қойған клирингтік қызмет көрсету туралы үшжақты шарт.

Клиринг – биржалық мәмілелер жасау нәтижесінде тауар биржасы мүшелерінің талаптары мен (немесе) міндеттемелері туралы ақпаратты анықтау, тексеру және беру процесі, соның ішінде міндеттемелерді неттингтеу нәтижесінде, және мұндай міндеттемелерді тоқтату және (немесе) орындау үшін негіз болып табылатын құжаттарды (ақпараттарды) дайындау;

Клиринг орталығы – тауар биржасымен жасалған клирингтік қызмет көрсету туралы шарт негізінде биржалық мәмілелер бойынша клирингтік қызмет көрсететін «Ұлттық Қазақстандық Клиринг Орталығы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі;

Клирингтік шот – Клиринг орталығының Есеп айырысу ұйымында ашылған клирингтік банктік шоты, оған Клиринг орталығының Қатысушылары/Клиенттері орындау және/немесе Клиринг орталығының Қатысушылары/Клиенттері мәмілелер бойынша міндеттемелерін, Айыппұл төлеу бойынша міндеттемелерін, сондай-ақ Клиринг орталығына, Сауда ұйымдастырушыға сыйақы төлеу міндеттемелерін орындау үшін пайдаланылуы мүмкін ақша қаражаттары аударылады;

Биржа – тауар биржалары саласында қызметті жүзеге асыруға лицензиясы бар, тауар биржасының электрондық сауда жүйесін пайдалана отырып, сауданы тікелей жүргізу арқылы сауданы ұйымдастырушылық және техникалық қамтамасыз етуді жүзеге асыратын акционерлік қоғам ұйымдастырушылық-құқықтық нысанында құрылған заңды тұлға, оның Клиринг орталығымен клирингтік жүзеге асыру кезінде өзара әрекет ету тәртібі туралы шарт жасалған;

Стандартталған тауар – Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметінің бірыңғай тауар номенклатурасына енгізілген және (немесе) оның бірліктері барлық жағынан бірдей, ұқсас сипаттамаларға ие және ұқсас құрамдас бөліктерден тұратын, оларды әртүрлі өндірушілердің партияларын толық алмастыруға мүмкіндік беретін, оның ішінде көміртекті бірліктер, біртектес тауар;

Стандартталмаған тауар – айналымнан алынбаған немесе айналымда шектелмеген тауар, биржалық саудаға тауар биржасымен рұқсат етілген, биржалық тауарлардан (стандартталған тауар), көміртекті бірліктерден, жылжымайтын мүлік және зияткерлік меншік объектілерінен басқа;

Биржалық тауар – Заңмен белгіленген шектеулерді ескере отырып, тауар биржасымен биржалық саудаға рұқсат етілген стандартталған немесе стандартталмаған тауар;

Биржалық сауда-саттық – тауар биржасының электрондық сауда жүйесіне ұсынылған электрондық өтінімдер негізінде биржалық тауарлар бойынша мәмілелер жасауға бағытталған биржалық сауда ережелері шеңберінде жүргізілетін процесс;

Биржалық сауда – тауар биржасында электрондық нысанда биржалық сауда жүргізу, мәмілелерді тіркеу және ресімдеу арқылы жүзеге асырылатын биржалық тауарларды сатуға бағытталған кәсіпкерлік қызмет, ол Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заңнамасына сәйкес жүргізіледі;

Айыппұл – Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті жасалған мәміле бойынша өз міндеттемелерін орындамаған (дұрыс және (немесе) уақтылы орындамаған) жағдайда жасалған мәміле бойынша өзінің контрагентіне төлеуге тиісті ақша сомасы;

Биржалық сауда-саттыққа қатысушы – тауар биржасында биржалық сауда ережелерімен белгіленген тәртіппен әрекет ететін клиент және (немесе) брокерлер және (немесе) дилерлер;

Биржалық сауда қатысушылары – тауар биржасында аккредитация рәсімінен өткен және тауар биржасында биржалық мәмілелер жасауға құқылы брокерлер және (немесе) дилерлер.

Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті – Клиринг орталығы клирингтік қызметтерді көрсететін

тұлға, ол осы тұлғамен жасалған клирингтік қызмет көрсету туралы шарт негізінде әрекет етеді.

Клиент – жеке тұлға, соның ішінде жеке кәсіпкер ретінде тіркелген, немесе брокердің қызметтерін пайдалана отырып, биржалық тауарлармен мәмілелер жасайтын заңды тұлға, бұл Заңда белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

Жеткізу шарты – сауда мәмілесінің шарты, онда сатушы мен сатып алушы арасында тауарды жылжыту, тиісті құжаттарды ресімдеу және көлік шығындарын төлеу бойынша міндеттерді бөлу, меншік құқығының сатушыдан сатып алушыға өту сәтін, тауардың кездейсоқ бүлінуі немесе жоғалу тәуекелін, сондай-ақ жеткізу мерзімін анықтау көзделеді.

Биржалық арбитраж – «Алматы қаласының арбитраждық соты» ЖШС арбитраждық соты.

Кепілдік қамтамасыз ету (биржалық қамтамасыз ету) – биржалық саудаға қатысушылардың биржалық мәмілелер бойынша міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету ретінде тауар биржасының Клиринг орталығына қайтарымды негізде енгізілетін ақшалай қамтамасыз ету.

Бұйрық (бұдан әрі – Тапсырма) – сауда қатысушысына клиент ұсынатын құжат, онда нақты биржалық тауарлар бойынша тауар биржасында белгілі бір әрекетті жүзеге асыру көрсетіледі және сауда жүйесінде тіркелген өтінімдегі шарттарда мәміле жасау туралы барлық басқа сауда қатысушыларына жария оферта болып табылады.

Лот – өтінімдегі биржалық тауардың рұқсат етілген ең аз саны. Лот көлемі Биржа арқылы анықталады.

Биржалық тауарды сату (сатып алу) өтінімі – биржалық сауда қатысушысының биржалық тауарды сату (сатып алу) ұсынысы (оферта) немесе биржалық сауда қатысушысының биржалық немесе стандартталмаған тауарды сатып алу (сату) ұсынысын қабылдауы туралы хабарлама (акцепт), ол биржалық мәміле жасау үшін қажетті барлық шарттарды қамтиды және Биржалық сауда ережелеріне сәйкес жасалады.

Биржалық сауда ережелері – Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің міндетін атқарушысының 2015 жылғы 30 наурыздағы № 280 «Биржалық сауда ережелерін бекіту туралы» бұйрығы.

Есеп айырысу ұйымы – тауар биржасы және (немесе) Клиринг орталығы тауар биржасында биржалық сауда жүргізу және (немесе) биржалық саудада жасалған мәмілелер бойынша есеп айырысуды жүзеге асыру тәртібі туралы шарт жасасқан екінші деңгейлі банк немесе жеке банктік операцияларды жүзеге асыратын ұйым.

Нақты тауар – сатушының қолында бар және саудаға шығарылған биржалық тауар.

Регламент – «Ұлттық Қазақстандық Клиринг Орталығы» ЖШС клирингтік қызмет көрсету регламенті.

Мәміле/биржалық мәміле – биржалық заңнамаға сәйкес сауда қатысушылары арасында жасалған келісім.

Кепілдік қамтамасыз етуді бұғаттан шығару – Клиринг орталығының бағдарламалық қамтамасыз етуінде сомаларды бұғаттан шығару.

Заң – Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 4 мамырдағы № 155-IV «Тауар биржалары туралы» Заңы. Осы бапта көрсетілмеген және Шартта қолданылатын терминдер мен анықтамалар Биржалық сауда ережелерінде белгіленген мағынада түсініледі.

1. Шарттың мәні

1.1. Клиринг орталығы Клиенттің, сондай-ақ Клиенттің мүддесі үшін Брокердің (бұдан әрі – Қызметтер) биржалық мәмілелер бойынша клиринг қызметтерін осы Шартта және Регламентте белгіленген тәртіппен жүзеге асыруға, сондай-ақ www.kazclearing.kz интернет ресурсында орналастырылған Клиринг орталығының Регламентінде көзделген басқа да қызметтерді көрсетуге міндеттенеді.

1.2. Брокердің Шартының талаптарына сәйкес, Брокер Клиенттің (сыйақы) есебінен және Клиенттің мүддесі үшін Клиенттің тапсырмасы негізінде Брокер белгілеген нысанда биржалық тауарлармен мәмілелер жасауға, сондай-ақ аукциондарға қатысуға міндеттенеді.

1.3. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Клиринг орталығының есеп айырысу шотына Клиринг орталығы клиринг қызметтерін көрсету туралы шарт жасасқан тауар биржаларында биржалық саудаға қатысу үшін биржалық мәмілелер бойынша өз міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету ретінде кепілдік қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) енгізеді.

2. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

2.1. Клиенттің құқықтары:

2.1.1. Клиринг орталығының Регламентіне сәйкес есепті және басқа құжаттарды, ақпараттарды алу.

2.1.2. Клиринг орталығының Регламентіне сәйкес Клиринг орталығындағы өз субшотына енгізілген ақшалай қаражатты басқару.

2.2. Клиенттің міндеттері:

2.2.1. Клиринг орталығының Регламентін, Биржалық сауда ережелерін, сондай-ақ Клиринг орталығының Регламентіне сәйкес клиринг қызметін жүзеге асырумен байланысты талаптарды, оның ішінде Клиринг орталығына қажетті шынайы ақпаратты уақытылы ұсынуды сақтау.

2.2.2. Биржалық мәміле туралы Есеп негізінде тауар жеткізу шартының жасалғаны туралы Брокер мен Клиринг орталығын хабардар ету.

2.2.3. Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің Анкетасында (Тіркеу карточкасында) немесе Клиринг орталығына ұсынылған басқа құжаттарда көрсетілген мәліметтер өзгерген жағдайда, мұндай өзгерістер болған сәттен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде Брокерге және Клиринг орталығына электрондық құжат түрінде жаңартылған ақпаратпен Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің Анкетасын (Тіркеу карточкасын) және осындай өзгерістерді растайтын тиісті құжаттарды ұсыну.

2.2.4. Биржалық мәмілелер бойынша өз міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету ретінде биржалық саудаға қатысу үшін Клиринг орталығының есеп айырысу шотына кепілдік қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) енгізу.

2.2.5. Клиенттің биржалық мәміле бойынша міндеттемелерді орындамауына байланысты клиринг орталығы кепілдік (биржалық) қамтамасыз етуді зардап шеккен тарапқа (биржалық арбитраж шешімі негізінде) ұстап, аударған жағдайда Брокердің шығындарын өтеу. Брокердің шығындарын өтеу осы тармаққа сәйкес Брокердің қаражаты есебінен кепілдік (биржалық) қамтамасыз ету енгізілген жағдайда жүзеге асырылады.

2.2.6. Есеп айырысулар Клиринг орталығы арқылы жүргізілген жағдайда, биржалық мәміле бойынша міндеттемелерді орындау үшін қажетті соманы Клиринг орталығының шотына аудару.

2.2.7. Клиринг орталығының тарифтерін Клиринг орталығының Регламентімен бекітілген тәртіппен уақытылы төлеу.

2.3. Брокердің құқықтары:

2.3.1. Клиринг орталығының Регламентіне сәйкес есепті және басқа құжаттарды, ақпараттарды алу.

2.3.2. Клиринг орталығындағы субшотта жатқан өз қаражатын Клиенттің биржалық саудаға қатысуы және соңғысының жасалған биржалық мәмілелер бойынша міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету үшін кепілдік (биржалық) қамтамасыз ету ретінде пайдалану, сондай-ақ Клиринг орталығындағы Клиенттің субшотына Клиенттің жасалған биржалық мәмілелер бойынша міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету үшін ақшалай қаражатты енгізу. Бұл ретте Брокер мұндай әрекеттерді жүзеге асыру ниеті туралы Клиринг орталығын себептерін көрсете отырып, осындай әрекеттерді жасауға дейін кемінде 3 (үш) жұмыс күні бұрын хатпен хабардар етуге міндетті. Хабарлама болмаған жағдайда Брокер бұл құқықтан айырылады.

2.4. Брокердің міндеттері:

2.4.1. Биржалық сауданың нәтижесі туралы Клиринг орталығын, биржалық сауданың күшін жою және/немесе Клиенттің тапсырмасын орындаудан бас тарту туралы көрсетілген оқиғалар болған сәттен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде хабардар ету.

2.4.2. Клиринг орталығының Регламентін, Биржалық сауда ережелерін, сондай-ақ Клиринг орталығының Регламентіне сәйкес клиринг қызметін жүзеге асырумен байланысты талаптарды сақтау, оның ішінде Клиринг орталығына қажетті шынайы ақпаратты уақытылы ұсыну.

2.4.3. Өз атауының, орналасқан жерінің және/немесе пошта мекенжайының, телефон нөмірінің, сондай-ақ өзінің банк реквизиттерінің өзгеруі туралы Тараптарды уақытылы (мұндай өзгерістер болған сәттен бастап 1 (бір) жұмыс күнінен кешіктірмей) хабардар ету және мұндай ақпаратты уақытылы ұсынбау немесе ұсынбау салдарынан туындайтын тәуекелдерді өз мойнына алу.

2.5. Клиринг орталығының құқықтары:

2.5.1. Клиринг орталығының Регламентіне және Биржалық сауда ережелеріне сәйкес есепті және басқа құжаттарды, ақпараттарды алу.

2.5.2. Клиринг орталығының Қатысушыларының/Клиенттерінің субшоттарын жүргізу бойынша Клиринг орталығының Регламентімен көзделген әрекеттерді жүзеге асыру.

2.5.3. Клиенттің хаты негізінде өзара есеп айырысу жолымен Клиент енгізген биржалық (кепілдік) қамтамасыз етуден брокерлік қызметтерді төлеу.

2.5.4. Клиринг орталығының Регламентінде және Биржалық сауда ережелерінде көзделген өз міндеттемелерін орындау мақсатында, сондай-ақ Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің жазбаша нұсқауларын орындау мақсатында ақшалай қаражатпен (блоктау, блоктан шығару, Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің субшоттарына аудару және басқа операциялар) әрекеттерді жүзеге асыру.

2.5.5. Клиринг орталығы Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде және Клиринг орталығының ішкі құжаттарында белгіленген талаптарды сақтай отырып, Регламентке өзгерістер мен толықтырулар енгізу құқығына ие. Өзгертілген Регламент Клиринг орталығының ресми сайтында жарияланады.

2.5.6. Биржалық және брокерлік жинақты төлеу мерзімі өткен жағдайда Клиринг орталығы биржадан

және/немесе брокерден еркін нысанда келіп түскен өтініш негізінде еркін кепілдік қамтамасыз ету сомасынан биржалық және брокерлік жинақ сомасын біржақты тәртіппен ұстап қалуға құқылы.

2.5.7. Клиринг орталығының сыйақысын (тарифтерін) төлеу мерзімі өткен жағдайда Клиринг орталығы еркін кепілдік қамтамасыз ету сомасынан Клиринг орталығының сыйақы сомасын біржақты тәртіппен ұстап қалуға құқылы.

2.5.8. Қажет болған жағдайда Клиринг орталығы ашық көздерден ақпарат алу арқылы Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің сенімділігін тексеру құқығына ие.

2.6. Клиринг орталығының міндеттері:

2.6.1. Қаражатты осы Шарттың 3-бөліміне сәйкес уақытында аудару.

2.6.2. Қызметтерді тиісті сапада көрсету.

2.6.3. Жасалған биржалық мәмілелер бойынша ақпаратты жинау және өңдеу.

2.6.4. Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің кепілдік қамтамасыз етуін (биржалық қамтамасыз етуді) қабылдау және есепке алу.

2.6.5. Клиринг орталығының Регламентімен көзделген әрекеттерді жүзеге асыру.

3. Тараптардың өзара әрекеттесуі тәртібі

3.1. Шартты орындау барысында Тараптар Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, Биржалық сауда ережелерін, Клиринг орталығының Регламентін, Брокер мәмілелер жасайтын сауда процесін реттейтін ішкі құжаттарды, іскерлік айналымның әдет-ғұрыптарын басшылыққа алады.

3.2. Клиринг орталығының қатысушысы өз қызметін Брокермен жасалған Шарттың талаптарына сәйкес жүзеге асырады.

3.3. Клиринг орталығының Қатысушылары/Клиенттері Клиринг орталығының ресми сайтында www.kazclearing.kz жарияланған Клиринг орталығы директорының жеке Бұйрығымен бекітілген мерзімдерде, саудаға дейін жеткілікті мөлшерде және сауда құралының спецификациясында көрсетілген мөлшерде Клиринг орталығының есеп айырысу шотына саудаға қатысу үшін өтінімдерді қамтамасыз ету үшін қажетті мөлшерде гарантиялық қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) енгізеді. Бұл ретте, Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті сәйкес тауар нарығының құбылмалылығын түсініп, гарантиялық қамтамасыз етудің (биржалық қамтамасыз етудің) мөлшерін нарықтық бағалардың шекті ауытқулары туралы ақпарат негізінде есептеуі керек, өйткені өтінім берген сәтте көрсетілген баға бойынша гарантиялық қамтамасыз етудің (биржалық қамтамасыз етудің) мөлшері блокталады.

3.4. Клиринг орталығы сауда сессиясы кезінде Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті берген әр өтінім бойынша субшоттағы гарантиялық қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) блоктайды. Блокталған гарантиялық қамтамасыз етудің (биржалық қамтамасыз етудің) мөлшері келесі формула бойынша есептеледі:

$WC = PLVI * i(\%)$, мұнда:

WC – Клиринг орталығының электрондық жүйесімен блокталатын гарантиялық қамтамасыз етудің (биржалық қамтамасыз етудің) мөлшері;

P – Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті өтінім беру кезінде көрсететін тауар бағасы;

L – Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті өтінім беру кезінде көрсететін лоттар саны;

VI – осы сауда құралы үшін белгіленген лоттың мөлшері;

$i(\%)_{\text{пок}}$ – сатып алу өтінімін бергенде осы сауда құралы үшін белгіленген гарантиялық қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) есептеу коэффициенті;

$i(\%)_{\text{пр}}$ – сату өтінімін бергенде осы сауда құралы үшін белгіленген гарантиялық қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) есептеу коэффициенті.

3.5. Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті өтінімді жүйеден жойған кезде гарантиялық қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) блоктауды тоқтатады.

3.6. Қанағаттандырылған өтінімдер бойынша блокталған гарантиялық қамтамасыз етулер (биржалық қамтамасыз етулер) мәміле бойынша міндеттемелер орындалғанға дейін Клиринг орталығымен блоктауда қалады.

3.7. Биржалық мәмілелер бойынша қорытынды жасалған гарантиялық қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) блоктаудан шығару қатысушының мәмілелер бойынша бекітілген нысанға сәйкес №6 қосымшаға сәйкес жазбаша нұсқауларына негізделеді.

3.8. Егер Клиринг орталығы гарантиялық қамтамасыз етудің (биржалық қамтамасыз етудің) мөлшері жеткіліксіз екенін анықтаса, Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиентіне өтінім жариялаудан бас тартады.

3.9. Егер Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті мәмілелер жасамаса, онда сауда сессиясының соңында барлық жойылмаған өтінімдер сауда жүйесімен жойылады және гарантиялық қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) блоктау тоқтатылады. Гарантиялық қамтамасыз етуге (биржалық қамтамасыз

- етуге) қабылданған ақша қаражаттары Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің қаражаттарды қайтару туралы нұсқауларына сәйкес қайтарылуы немесе келесі саудаға пайдалану үшін Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің субшотына аударылуы мүмкін.
- 3.10.** Гарантиялық қамтамасыз етудің (биржалық қамтамасыз етудің) мөлшері сауда құралының спецификациясымен анықталады.
- 3.11.** Гарантиялық қамтамасыз ету (биржалық қамтамасыз ету) осы Шарт негізінде енгізіледі. Клиринг орталығы гарантиялық қамтамасыз ету (биржалық қамтамасыз ету) енгізу үшін төлем шотын қоймайды, өйткені гарантиялық қамтамасыз ету (биржалық қамтамасыз ету) төлем болып табылмайды және Клиенттің өз шешімімен қайтарылатын негізде енгізіледі.
- 3.12.** Клиент тауар жеткізу шартын жасасқаны туралы Клиринг орталығын және Брокерді Биржалық мәміле туралы есеп негізінде хабардар етуі керек.
- 3.13.** Хабарламаға қол қойылған Биржалық мәміле туралы есеп, қол қойылған тауар жеткізу шартының көшірмесі және ілеспе хат кіруі керек.
- 3.14.** Клиринг орталығының реквизиттеріне есептелген Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне қайтару туралы өтінім негізінде Клиринг орталығының Регламентінің №6 Қосымшаға сәйкес нысан бойынша қаражаттарды қайтару туралы өтінім түрінде қол қойылған және Клиринг орталығының мекенжайына жіберілген қаражаттарды қайтару жүзеге асырылады.
- 3.15.** Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне қаражаттарды қайтару туралы өтініште көрсетілген мөлшерде мына шарт орындалған жағдайда қаражаттарды қайтарады: Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің субшотында есептелетін қаражаттар сомасы, қаражаттарды қайтару туралы өтініште көрсетілген соманы қоспағанда, Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің субшоттарында көрсетілген барлық міндеттемелерді орындау үшін жеткілікті болуы керек.
- Егер бұл шарт орындалмаса, Клиринг орталығы қаражаттарды қайтаруды жүзеге асырмайды. Бұл ретте Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті қаражаттарды қайтару туралы жаңа өтініш беруге құқылы.
- 3.16.** Осы Шарттың 3.15-тармағында көрсетілген қаражаттарды қайтару шарттары орындалған жағдайда, Клиринг орталығы Клиринг орталығының банктік шотынан Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің Клиринг орталығында алдын ала тіркелген шотына (бұдан әрі - Қаражаттарды қайтару шоты) қаражаттарды аудару туралы төлем тапсырмасын есеп айырысу ұйымына береді. Бұл өтініш осы Шарттың 3.14-тармағында көзделген өтініштің ұсынылған күнінен бастап Клиринг орталығының директорымен бекітіліп, Клиринг орталығының ресми сайтында www.kazclearing.kz жарияланған мерзімдерде жүзеге асырылады.
- 3.17.** Қаражаттарды қайтару реквизиттері өзгерген жағдайда, Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Клиринг орталығына уәкілетті тұлға қол қойған және Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің мөрімен куәландырылған қағаз жеткізгішінде қаражаттарды қайтару шотын тіркеу туралы өтініш беруі керек.
- 3.18.** Клирингтік қызметтер көрсету туралы Шарт тоқтатылған жағдайда Клиринг орталығы Клирингтік қызметтер көрсету туралы Шарт тоқтатылған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне қаражаттарды қайтаруды Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің реквизиттері бойынша немесе қаражаттарды қайтару туралы хат Клиринг орталығына Клиринг орталығының Қатысушысына/Клиентіне қаражаттарды осы тармаққа сәйкес аударғанға дейін Клиринг орталығынан алынған жағдайда, қаражаттарды қайтару туралы хатта көрсетілген реквизиттер бойынша жүзеге асырады. Клиринг орталығының Қатысушысының/Клиентінің қаражаттарын қайтару осы Шарттың 3.15-тармағында көрсетілген шарттар сақталған жағдайда жүзеге асырылады.
- 3.19.** Клиенттің тапсырмасын орындаудан Брокер бас тартқан жағдайда Клиринг орталығы осы Шарттың 2.4.1-тармағына сәйкес Брокерден тиісті хабарлама алған күннен бастап Клиринг орталығының директорымен бекітіліп, Клиринг орталығының ресми сайтында www.kazclearing.kz жарияланған мерзімдерде гарантиялық қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз етуді) қайтарады.
- 3.20.** Клиент аукционның жеңімпазы деп танылған және тауарды жеткізу шартын жасасу міндеттемелерін бұзған жағдайда гарантиялық қамтамасыз ету (биржалық қамтамасыз ету) қайтарылмайды және Биржалық арбитраждың тиісті шешімі негізінде айыппұл ретінде контрагенттің (зардап шеккен тараптың) есепшотына аударылады.
- 3.21.** Мәміле бойынша міндеттемелер орындалмаған жағдайда гарантиялық қамтамасыз ету (биржалық қамтамасыз ету) қайтарылмайды және Биржалық арбитраждың тиісті қорытындысы негізінде контрагенттің есепшотына айыппұл ретінде аударылады.
- 3.22.** Тараптар электрондық пошта арқылы бір-біріне жіберетін құжаттар оқуға түсінікті және түпнұсқа құжаттың мазмұнын, оның ішінде уәкілетті тұлғалардың қолдары мен Тараптардың мөр таңбаларын анық көрсетуі керек.

3.23. Әрбір Тарап басқа Тараптан алынған құжаттарды өзінің ішкі есеп жүйесінде тіркеуге міндетті.

4. Қызметтерді төлеу және есеп айырысу тәртібі

4.1. Клиринг орталығының Клиентке көрсеткен қызметтері үшін сыйақысы және осы Шартқа сәйкес кепілдік қамтамасыз ету үшін пайдалануға арналған сома www.kazclearing.kz интернет-ресурсында орналастырылып бекітілген тарифтерге сәйкес болады.

4.2. Қызметтерге төлем Шарттың 12-бөлімінде көрсетілген банк деректемелері бойынша төлем шоты негізінде 1 (бір) жұмыс күні ішінде төленеді. Клиенттің жазбаша өтініші бойынша 4.1-тармақта көрсетілген сыйақы төлем мерзімдері қайта қаралуы мүмкін.

5. Шартты бұзу және өзгерту тәртібі

5.1. Егер Шарттың басқа Тарапы Шарттың шарттарын бұзса және ол Шартта көзделген негізгі шарттардан айрылса, Тараптар Шартта көрсетілген мерзімнен бұрын бұза алады.

5.2. Шарттың елеулі бұзылуы төмендегіні қамтиды, бірақ онымен шектелмейді:

- 1) Брокер Қызметтер көрсету мерзімдерін бірнеше рет бұзады;
- 2) Брокер Шартта немесе хабарламада көрсетілген мерзім ішінде сапасыз көрсетілген Қызметтер бойынша ескертулерді жоймайды;
- 3) Клиент Брокерге Қызмет көрсету мерзімін кешіктіруді тапсырған жағдайда және бұл нұсқау кешігу себептерінің болжамды мерзімінен кейін бес жұмыс күні ішінде жойылмайды;
- 4) Егер Брокер Шарт бойынша өзге міндеттемелерін орындай алмаса;
- 5) Егер Брокер немесе Клиент банкротқа ұшыраса немесе қандай да бір себептермен таратылса, қайта ұйымдастырудан басқа.

5.3. Клиент Шартты одан әрі орындаудың орынсыздығына байланысты кез келген уақытта және кез келген негізде Шартты бұза алады, егер Брокерге және Клиринг орталығына Шартты бұзу күніне дейін 30 (отыз) күнтізбелік күн бұрын тиісті жазбаша хабарлама жіберілсе.

6. Форс-мажор жағдайлары

6.1. Егер Клиринг орталығының және/немесе Брокердің және/немесе Клиенттің бақылауына бағынбайтын, Тараптардың қателігіне немесе абайсыздығына байланысты емес және күтпеген сипаттағы оқиғаларға байланысты Шартты орындау мүмкін болмаса, Тараптар Шарт бойынша жауапкершіліктен босатылады (Форс-мажор). Мұндай оқиғаларға әскери іс-қимылдар, табиғи немесе табиғи апаттар, эпидемия, карантин және Қызметтер көрсетуге эмбарго кіреді, бірақ онымен шектелмейді. Форс-мажор жағдайлары Қазақстан Республикасының уәкілетті мемлекеттік органы (ұйымы) берген ресми жазбаша растауға ие болуы тиіс.

6.2. Егер форс-мажор жағдайлары 3 (үш) айдан астам уақытқа созылса, кез келген Тарап Шартты біржақты тәртіппен бұза алады.

7. Тараптардың жауапкершілігі

7.1. Тараптар Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, Шарттың талаптарына, Биржаның және Клиринг орталығының ішкі құжаттарына сәйкес жауапты болады.

7.2. Брокер және/немесе Клиринг орталығы Брокердің Клиенттің тапсырмасын орындау үшін жасасқан мәмілелері бойынша қарсы тараптардың өз міндеттемелерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін жауап бермейді.

7.3. Брокер және/немесе Клиринг орталығы Биржаның сауда жүйесінде өтінімді орындау негізінде жасалған жеткізу шарты бойынша Клиенттің өз міндеттемелерін орындамағаны үшін жауап бермейді.

7.4. Брокер және/немесе Клиринг орталығы осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін келесі жағдайларда жауап бермейді:

а) егер осы Шарт бойынша Брокердің және/немесе Клиринг орталығының өз міндеттемелерін орындамауы немесе тиісінше орындамауы үшінші тұлғалардың, атап айтқанда банктердің, көлік және сақтандыру компанияларының, Клиенттің немесе Брокердің Клиенттің тапсырмасын орындау үшін жасасқан мәмілелері бойынша қарсы тараптардың әрекеттері немесе әрекетсіздігі салдарынан орын алса;

б) егер Брокер Клиенттің нұсқауларына сүйенсе;

в) егер Клиенттің тапсырмасы осы Шартта белгіленген тапсырмаларды беру шарттары мен тәртібін бұза отырып берілсе;

г) егер Клиенттің тапсырмасы Клиенттің атауы, шот деректемелері, сондай-ақ Брокерге және/немесе Клиринг орталығына тиісті тапсырманы тиісінше орындау үшін қажет басқа да шарттар туралы дұрыс емес немесе толық емес ақпаратты қамтитын болса, оны ұсыну міндеті Шартта бекітілген.

7.5. Тараптар сауда сессиялары кезінде техникалық ақаулардың, жабдықтардың, бағдарламалық қамтамасыз етудің, байланыс жүйелерінің, электрмен жабдықтаудың және басқа да өмірді қамтамасыз ету жүйелерінің ақауларының салдарынан орын алған міндеттемелерін орындамағаны немесе тиісінше

орындамағаны үшін жауап бермейді.

8. Дауларды шешу тәртібі

8.1. Шарттан туындайтын немесе онымен байланысты барлық даулар мен келіспеушіліктер Тараптармен талап қою тәртібімен шешіледі. Талап қоюды қарау мерзімі Тараптармен 15 (он бес) жұмыс күнін құрайды.

8.2. Дауды талап қою тәртібімен шешу мүмкін болмаған жағдайда, Тараптар Шарттан туындайтын немесе онымен байланысты барлық даулар мен келіспеушіліктерді, оның ішінде бұзылуын, тоқтатылуын, биржалық сауда-саттықтың (оның ішінде олардың нәтижелерін) және биржалық мәмілелердің жарамсыз (заңсыз) деп танылуын Биржалық арбитражда шешуге міндеттенеді. Арбитраж өткізу орны ретінде Тараптар Арбитраждың орналасқан жерін таңдады. Дауды қарау тілі ретінде тараптар орыс тілін таңдады. Арбитрлар саны 1 (бір) арбитрді құрайды. Арбитраждық қарау Тараптардың өтініш жасаған сәтінде қолданыстағы Арбитраж регламенттеріне сәйкес жүргізіледі. Қолданылатын құқық: Қазақстан Республикасының заңнамасы.

9. Құпиялылық

9.1. Тараптар Шартты орындау барысында алынған ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз етуге, сондай-ақ Қазақстан Республикасының биржалық сауда саласындағы заңнамасының талаптарына сәйкес коммерциялық құпияны құрайтын ақпаратты жарияламауға міндеттенеді.

9.2. Құпия ақпаратты үшінші тұлғаларға беру, жариялау немесе ашу тек басқа Тараптың алдын ала жазбаша келісімімен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында мұндай ақпаратты алуға тікелей уәкілетті органдар мен лауазымды тұлғалардың талабы бойынша мүмкін болады.

9.3. Егер Тараптардың бірі құпиялылық шарттарын, оның ішінде коммерциялық құпияны ашуды бұзса, кінәлі Тарап, басқа Тарап пен олардың мүдделері бұзылған үшінші тұлғалар алдында толық материалдық жауапкершілікке тартылады, сондай-ақ оларға осыған байланысты келтірілген залалдарды, соның ішінде жіберілген пайданы өтейді.

9.4. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Клиринг орталығының Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті туралы, олардың мәмілелері мен операциялары туралы құпия ақпаратты құзыретті мемлекеттік органдарға (соның ішінде соттарға) олардың жазбаша сұрауы бойынша, сондай-ақ аталған органдардың Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген әрекеттерді жүзеге асыруы кезінде беруге келіседі.

9.5. Клиринг орталығы Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті туралы Шартты орындау барысында белгілі болған барлық қызмет түрлері бойынша коммерциялық құпияны сақтауға кепілдік береді.

9.6. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Шарт аясында алынған барлық ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз етуге кепілдік береді.

9.7. Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 21 мамырдағы № 94-V «Жеке деректер және оларды қорғау туралы» Заңының талаптарына сәйкес жеке деректерді пайдалануға, өңдеуге, жинақтауға, сақтауға 3 жыл мерзімге келісім береді.

10. Қорытынды ережелер

10.1. Шарт Тараптардың барлығы қол қойған күннен бастап күшіне енеді және бір жыл бойы жарамды болады. Егер Шарттың қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін 30 (отыз) күнтізбелік күн бұрын Тараптардың ешқайсысы Шарттың автоматты түрде ұзартылуынан бас тартатыны туралы жазбаша хабарламаса, Шарттың әрекеті белгісіз мерзімге автоматты түрде ұзартылған болып саналады.

10.2. Шарт орыс тілінде үш данада жасалған, олардың әрқайсысы тең заңды күшке ие, әрбір Тарап үшін бір данадан.

10.3. Шартқа қатысты барлық хат-хабарлар мен Тараптар алмасатын басқа құжаттар осы шарттарға сәйкес болуы тиіс.

10.4. Шарт Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жасалған.

10.5. Тараптардың бір-біріне Шартқа сәйкес жіберетін кез келген хабарламасы хат, телеграмма, телекс немесе факс түрінде, сондай-ақ осы Шартта көрсетілген байланыс деректемелері бойынша басқа байланыс көздері арқылы жіберіледі, содан кейін түпнұсқасы ұсынылады.

10.6. Хабарлама жеткізілгеннен кейін немесе күшіне енген күні (егер хабарламада көрсетілсе) осы күндердің қайсысы кеш келетініне байланысты күшіне енеді.

11. Жеке және мемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

11.1. Әрбір Тарап (осы ережелердің мақсаттары үшін бұл терминге әрбір Тараптың барлық қызметкерлері, агенттері, өкілдері, аффилиирленген тұлғалары, сондай-ақ олар тартатын немесе олардың атынан әрекет ететін басқа адамдар кіреді) осы Шартты орындауға байланысты коммерциялық және өзге де ұйымдар қызметінің, мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқарудың қолданыстағы заңнамамен қорғалатын мүдделеріне қарсы бағытталған әрекеттерді (әрекет немесе әрекетсіздік) жасамайтынына келіседі.

Мұндай әрекеттерге өкілеттіктерді теріс пайдалану, коммерциялық пара беру, пара алу, пара беру, парақорлықта делдал болу, міндеттерге адал емес қарау жатады.

11.2. Әрбір Тарап екінші Тарапқа осы Шартқа байланысты қандай да бір іскерлік қатынастарды орнату және (немесе) ұзарту мақсатында Шарт жасалған күнге дейін 11.1-тармақта көзделген әрекеттерді жасамағаны туралы мәлімдейді және кепілдік береді.

11.3. Әрбір Тарап өзінің құрылған немесе тіркелген мемлекеттерінде және өз қызметін жүзеге асыратын мемлекеттерде жеке және мемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, ақшаны жылыстатуға және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамамен танысқанын және оны сақтауға міндеттенеді.

11.4. Әрбір Тарап жеке және мемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, ақшаны жылыстатуға және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамада көзделген жауапкершілікке тартылатын әрекеттерді жасамауға және өзінің білуімен мұндай әрекеттердің жасалуына жол бермеуге келіседі.

11.5. Тараптар бухгалтерлік құжаттаманы қолданыстағы бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамаға сәйкес жүргізуге және Шарт бойынша барлық төлемдерді толық және дұрыс көрсетуге келіседі.

11.6. Егер Тараптардың біріне оның коммерциялық және өзге де ұйымдар қызметінің, мемлекеттік қызмет пен мемлекеттік басқарудың мүдделеріне қарсы құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимыл жөніндегі осы ережелердің кез келгенін нақты немесе болжамды бұзғаны туралы белгілі болса, ол бұл туралы екінші Тарапқа дереу хабарлауға және осы ақпаратты тексеру кезінде көмек көрсетуге міндетті.

11.7. Тараптар өз қызметкерлері үшін жеке және мемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын әзірлеуге және бекітуге құқылы.

11.8. Әрбір Тарап осы Шарт шеңберінде жеке және мемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлық фактілерінің алдын алу рәсімдерін орындауды қамтамасыз етуге міндеттенеді.

11.9. Тараптар жеке және мемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі осы ережелерді бұзған жағдайда, заңға бағынатын Тараптың осы Шартты дереу бұзуға (орындаудан бас тартуға) құқығы бар екендігіне келіседі. Бұл ретте осы ережелерді бұзған Тарап Шарт бойынша тиісті түрде жеткізілген (орындалған) тауарлар (жұмыстар, қызметтер) үшін осы ережелерді бұзумен байланысты емес қосымша төлемдерді талап етуге құқылы емес.

11.10. Егер мұндай төлем жеке және мемлекеттік сектордағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі осы ережелерді екінші Тараптың бұзуымен байланысты болса, әрбір Тарап Шарт бойынша екінші Тарапқа тиесілі төлемдерді жүзеге асыру міндеттемесінен босатылады.

Тараптардың заңды мекенжайлары және банк деректемелері

Брокер	Клиент	«Ұлттық Қазақстандық Клирингтік Орталық» ЖШС Клирингтік орталығы
		ҚР, Алматы қ., Жетісу ауданы, Қазыбаев к-сі, 1 үй. БСН 210440005216 БК 17 ТМК 171 ЖСК KZ74601A861016797901 (кепілдік қамтамасыз етуді енгізу үшін) БСК HSBKKZKX «Қазақстан Ұлттық Банкі» АҚ E-mail: clearing2020@mail.ru info@kazclearing.kz
Директор	Директор	Директор
_____	_____	_____
М.О.	М.О.	М.О.

Клирингтік қызметтер көрсету туралы шартқа № 3 қосымша

КІМГЕ: "Ұлттық Қазақстандық Клирингтік Орталық" ЖШС				
Биржалық (кепілдік) қамтамасыз етудің құлпын ашуға тапсырма №				
Клирингтік орталыққа қатысушының / клиенттің атауы				
Клирингтік орталыққа қатысушының/Клиенттің коды				
Осы арқылы биржалық мәміле негізінде бұғатталған биржалық (кепілдік) қамтамасыз ету сомасын бұғаттан босатуды тапсырамыз:				
№р/с	Мәміле нөмірі	Контрагент	Мәміле күні	Сомасы бұғатталған МО
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
Тапсырма күні			20 ж.	
Лауазымы				
ТАӘ				
Қолы				
			Мөр орны	

Құжаттар тізімі

Тіркелу үшін Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиенті келесі құжаттарды, бірінші басшының қолымен және ұйымның мөрімен (бар болған жағдайда) куәландырылған түрде ұсынуға міндетті:

- 1) Заңды тұлғаның құрылтай құжаттарының көшірмелері, оның ішінде Әділет органдарының заңды тұлғаны тіркеу туралы белгісімен, сондай-ақ шарт жасасу күніне өзгерістер мен толықтыруларды қоса алғанда уәкілетті мемлекеттік органның тіркеу белгісі бар Жарғы, құрылтай шарты (бар болған жағдайда);
- 2) Заңды тұлғаның мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәлігінің көшірмесі;
- 3) Заңды тұлға атынан сенімхатсыз әрекет ететін тұлғаны сайлау (тағайындау) туралы құжаттардың көшірмелері (Шешім, Бұйрық);
- 4) Заңды тұлға атынан қол қою құқығы бар тұлғалардың сенімхаттарының көшірмелері (бар болған жағдайда);
- 5) Бірінші басшы мен құрылтайшының (- лардың), сондай-ақ заңды тұлға атынан қол қою құқығы бар тұлғалардың жеке куәлігі немесе паспортының көшірмелері (бар болған жағдайда);
- 6) Регламентке №3 қосымшаға сәйкес толтырылған және қол қойылған қатысушы анкетасы.
- 7) Өтінімдерді берген күннің алдындағы айдан кешіктірілмей берілген мерзімге сәйкес келетін, қарыздың жоқтығы туралы тиісті салық органының анықтамасының электрондық көшірмесі (төлем мерзімі Қазақстан Республикасының "Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" кодексіне (Салық кодексі) сәйкес кейінге қалдырылған жағдайларды қоспағанда), немесе бір теңгеден кем қарыздың бар екендігі туралы анықтама;
- 8) ҚҚС бойынша есепке қою туралы куәліктің нотариалды куәландырылған көшірмесі немесе Қазақстан Республикасы Мемлекеттік кірістер комитеті өкілінің ЭЦҚ қолы қойылған электрондық аналогы; ҚҚС бойынша есептен шығарылған немесе тіркелмеген жағдайда: (1) ҚҚС бойынша есептен шығарылу себептері туралы түсіндірме хат немесе (2) Клиринг орталығының әлеуетті Клиенті/Қатысушысы ҚҚС бойынша есепте тұрмағандығы туралы куәландыру хаты.
- 9) Банк немесе банктің филиалы қызмет көрсететін әлеуетті жеткізушінің міндеттемелері бойынша үш айдан астам мерзімі өткен берешегінің жоқтығы туралы қолы мен мөрі (бар болған жағдайда) бар анықтаманың электрондық көшірмесі.

Сауда ұйымдастырушысының мүшелері (брокерлер, дилерлер) болып табылатын Клиринг орталығының Қатысушысы/Клиентінен сұралатын қосымша құжаттар Сауда ұйымдастырушысының бекітілген нысандарына сәйкес:

- 1) Негізгі меншік иелері туралы мәліметтер;
- 2) Аффилиирленген тұлғалар туралы мәліметтер;
- 3) Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстар және сыбайлас жемқорлық қылмыстары үшін өтелмеген немесе алынбаған соттылығының жоқтығы туралы бірінші басшының анықтамасы;
- 4) Банк қарызының жоқтығы туралы анықтама

КЛИРИНГТІК ОРТАЛЫҚТЫҢ ҚАТЫСУШЫСЫ

Ұйымның толық атауы			
Ұйымның қысқартылған атауы			
Орналасқан жері (заңды мекен-жайы)			
Пошта мекенжайы (нақты мекен-жайы)			
Телефон	Факс	E-mail	
БСН/ЖСН			
Басшы туралы ақпарат	Тегі, Аты, Әкесінің аты	Лауазымы	
Байланыс тұлғалары			
Т. А. Ә.	Лауазымы	Телефон, e-mail	Шешілетін мәселелер шеңбері
Банк Деректемелері			
ЖСК			
БСК			
Банк			
➤ Осы сауалнамада ұсынылған барлық ақпарат клиринг Регламентінде белгіленген тәртіп пен көлемде жариялауға жатады; ➤ Клиринг қатысушысы төлемге қабілетті екенін, өткен қаржы жылы мен келісімшарт жасасу сәтіндегі есепті тоқсанда үшінші тұлғалар алдында елеулі берешегінің жоқ екенін кепілдейді; ➤ Клиринг қатысушысы жоғарыда ұсынылған ақпараттың толық, шынайы және нақты екенін кепілдейді. Сонымен қатар, аталған ақпарат талдау мен тексеруге, сондай-ақ клиринг қатысушысының іскерлік беделі мен қаржылық жағдайын растайтын қосымша ақпарат жинауға қатысты болатынына қарсы емес. ➤ Клиринг қатысушысы «Ұлттық Қазақстандық Клиринг Орталығы» ЖШС-ін өзі ұсынған ақпараттағы кез келген өзгерістер туралы дереу хабардар ететінін кепілдейді.			
Ф.И.О лица, подписавшего Анкету		Қолы	М.О.
Клирингтік орталықтың қатысушысына код берілді (Клирингтік орталықпен толтырылады)			

Біз, төменде қол қоюшылар, Компанияның өзі де, оның бенефициарлық иелері де, басқару органдарының

мүшелері де, аффилирленген тұлғалар (қолданылатын заңнамаға сәйкес осындай деп танылатын), сондай-ақ Компанияны ұсынуға және (немесе) оның мүддесіне әрекет етуге өкілеттігі бар тұлғалар да ешқашан және ешбір юрисдикцияда қылмыстық әрекетке қатысты, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (ақша жууға) байланысты, салық төлеуден заңсыз жалтаруға, сыбайлас жемқорлыққа және парақорлыққа, алаяқтыққа, террористік және (немесе) экстремистік қызметті қолдауға және (немесе) қаржыландыруға қатысты қылмыстық сотқа дейінгі тергеулер мен сот талқылауларына қатысқан емеспіз және қатыспаймыз деп растаймыз.

Біз, төменде қол қоюшылар, Компанияның өзі де, оның бенефициарлық иелері де, басқару органдарының мүшелері де, аффилирленген тұлғалар (қолданылатын заңнамаға сәйкес осындай деп танылатын), сондай-ақ Компанияны ұсынуға және (немесе) оның мүддесіне әрекет етуге өкілеттігі бар тұлғалар да қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (ақша алуға) байланысты, салық төлеуден заңсыз жалтаруға, сыбайлас жемқорлыққа және парақорлыққа, алаяқтыққа, террористік және (немесе) экстремистік қызметті қолдауға және (немесе) қаржыландыруға қатысты қылмыстық әрекетке ешқашан қатысқан емеспіз және қатыспаймыз деп растаймыз.

Орындаушы: (ТАӘ, телефон)

**Регламентке №6 Қосымша
Өтініштердің типтік формалары
және хаттардың шаблондары.**

**"Ұлттық Қазақстандық Клирингтік Орталық" ЖШС клирингтік қызмет көрсету регламентіне
өтініштер мен хабарламалардың нысандары**

Ескерту: Регламент шеңберінде Тауарды жеткізу шартын (оның тікелей өзін қоса алғанда) тараптар арасындағы бас келісімдерді дамыту аясында жасалған шарттар (келісімдер, спецификациялар және т.б. атауына қарамастан), сондай-ақ биржалық сауда ережелерінде белгіленген талаптарға сәйкес жасалған, биржалық құралдың спецификациясында және Электрондық мәміледе анықталған шарттарға сәйкес тауарды жеткізу бойынша тараптардың міндеттемелері тікелей туындайтын басқа да құқықтық құжаттар деп санау керек.

**1. № _____ Шарт бойынша ақша қаражатын қайтару үшін есеп айырысу шотын тіркеуге
өтініш**

"Ұлттық Қазақстандық клирингтік Орталық" ЖШС-не

Кімнен:

Клирингке Қатысушының Атауы орталығы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Ақшаны қайтару үшін шотты тіркеуді сұраймын:

Шот иесінің атауы	
Шот иесінің БСН	
Шот нөмірі (ЖСК)	
Банктің атауы	
Банктің БСК	
БК	

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӘ, телефон)

2. № ____ Шарт бойынша ақша қаражатын қайтаруға өтініш

Кімнен:

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Ақша қаражатын қайтару үшін есеп айырысу шотын тіркеуге арналған өтінішке сәйкес көрсетілген шотқа Клирингтік орталықтың регламентіне сәйкес ақшалай қаражатты

(сомасы сандармен және жазумен)

мөлшерінде аударуды сұраймыз.

Клиринг орталығының қатысушысы 6-баптың "Кепілдік қамтамасыз етуді (биржалық қамтамасыз ету) енгізу және қайтару тәртібі" Регламентіне сәйкес екенін хабардар етеді және растайды, соның ішінде:

6.12. Клиринг орталығы Клиринг орталығының қатысушысына/клиентіне ақшалай қаражатты қайтаруды (Ақшаны шығару туралы өтініште) көрсетілген мөлшерде, келесі шарттар орындалған кезде жүзеге асырады:

6.5.1. Клиринг орталығының қатысушысы/клиентінің қосалқы шотында есепке алынған ақшалай қаражаттың мөлшері, Ақшаны шығару туралы өтініште көрсетілген соманы есептемегенде, Клиринг орталығының қатысушысы/клиентінің қосалқы шоттарында көрсетілген барлық міндеттемелерді өтеу үшін жеткілікті.

6.5.2. Клиринг орталығының қатысушысы/клиентінің клиринг орталығы алдында клирингтік қызметтер немесе клирингпен байланысты басқа қызметтер үшін қарызы жоқ.

6.5.3. Егер шарт орындалмаса, Клиринг орталығы ақшалай қаражатты қайтармауға құқылы.

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӘ, телефон)

3. №_____ Шарт бойынша "Ұлттық Қазақстандық Клирингтік Орталық" ЖШС арқылы есеп айырысуды жүргізуге өтініш

"Ұлттық Қазақстандық клирингтік Орталық" ЖШС-не

ӨТІНІШ

есептеулерді жүргізуге:

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Биржалық мәміле негізінде жасалған тауарды жеткізу шарты бойынша "Ұлттық Қазақстандық Клирингтік Орталық" ЖШС арқылы есеп айырысуды сұраймын.

Тауарды жеткізу шартының нөмірі мен күні	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле нөмірі	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле күні	
Сатушының атауы	
Сатушының БСН	
Сатып алушының атауы	
Сатып алушының БСН	
Сатушының деректемелері	
Сатып алушының деректемелері	

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӘ, телефон)

4. Тауарды жеткізу шартына қол қою туралы хабарлама

Кімнен:

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Осы биржалық мәміле негізінде жасалған тауарды жеткізу шартына қол қойылғаны туралы хабарлаймыз.

Тауарды жеткізу шартының нөмірі мен күні	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле нөмірі	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле күні	
Сатушының атауы	
Сатушының БСН	
Сатып алушының атауы	
Сатып алушының БСН	
Сатушының деректемелері	
Сатып алушының деректемелері	
Төлем күні	
Жөнелту күні	
Тауардың атауы	
Тауар көлемі	
Сомасы	

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӘ, телефон)

5. Жеткізу шартын бұзу туралы хабарлама

Кімнен:

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Осы арқылы биржалық мәміле негізінде жасалған тауарды жеткізу шартын бұзу туралы хабарлаймыз. Шарт келесі негіздемелер бойынша бұзылды: [бұзылу себептерін көрсетіңіз (мысалы, Тараптардың келісімі бойынша, форс-мажорлық жағдайларға байланысты)]

Тауарды жеткізу шартының нөмірі мен күні	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле нөмірі	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле күні	
Сатушының атауы	
Сатушының БСН	
Сатып алушының атауы	
Сатып алушының БСН	
Сатушының деректемелері	
Сатып алушының деректемелері	
Сомасы	

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӘ, телефон)

6. Жеткізу бойынша міндеттемелердің орындалуы туралы хабарлама

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Осымен биржалық мәміле негізінде жасалған тауарды жеткізу шарты бойынша тауарды жеткізу жөніндегі міндеттемелердің орындалуы туралы хабардар етеміз.

Тауарды жеткізу шартының нөмірі мен күні	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле нөмірі	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле күні	
Сатушының атауы	
Сатушының БСН	
Сатып алушының атауы	
Сатып алушының БСН	
Сатушының деректемелері	
Сатып алушының деректемелері	
Төлем күні	
Жөнелту күні	
Тауардың атауы	
Жеткізілген тауардың көлемі	
Жеткізілген тауарға төлем сомасы	

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӨ, телефон)

7. Жеткізу бойынша міндеттемелердің ішінара орындалуы туралы хабарлама

Жеткізу бойынша міндеттемелердің ішінара орындалуы туралы

ХАБАРЛАМА

Кімнен:

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Осымен биржалық мәміле негізінде жасалған тауарды жеткізу шарты бойынша тауарды жеткізу жөніндегі міндеттемелердің ішінара орындалуы туралы хабардар етеміз.

Тауарды жеткізу шартының нөмірі мен күні	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле нөмірі	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле күні	
Сатушының атауы	
Сатушының БСН	
Сатып алушының атауы	
Сатып алушының БСН	
Сатушының деректемелері	
Сатып алушының деректемелері	
Төлем күні	
Жөнелту күні	
Тауардың атауы	
Жеткізілген тауардың көлемі	
Жеткізілген тауарға төлем сомасы	

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӨ, телефон)

8. Тауарды жеткізу шарты бойынша есеп айырысулардың аяқталғаны туралы хабарлама
"Ұлттық Қазақстандық клирингтік Орталық" ЖШС-не

Кімнен:

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Осымен биржалық мәміле негізінде жасалған тауарды жеткізу шарты бойынша есеп айырысулардың аяқталғаны туралы хабарлаймыз.

Тауарды жеткізу шартының нөмірі мен күні	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле нөмірі	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле күні	
Сатушының атауы	
Сатушының БСН	
Сатып алушының атауы	
Сатып алушының БСН	
Сатушының деректемелері	
Сатып алушының деректемелері	
Сомасы	

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӘ, телефон)

9. Төлем үшін есеп айырысу шотын тіркеуге өтініш

Кімнен:

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Төлем үшін есеп айырысу шотын тіркеуді сұраймын:

Шот иесінің атауы	
Шот иесінің БСН	
Шот нөмірі (ЖСК)	
Банктің атауы	
Банктің БСК	
БК	

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӘ, телефон)

10. Төлемге өтініш

Кімнен:

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды	

Төлем жасау үшін есеп айырысу шотын тіркеуге арналған өтінішке сәйкес көрсетілген шотқа Клирингтік орталықтың регламентіне сәйкес ақшалай қаражатты

(сомасы сандармен және жазумен)

мөлшерінде аударуды сұраймыз:

Клирингтік орталыққа қатысушының атауы, ақша қаражатын алушының атауы	
Клирингтік орталыққа қатысушының коды, ақша қаражатын алушының коды	
Төлем жүргізілетін тауарды жеткізу шартының нөмірі мен күні	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле нөмірі	
Негізінде Тауарды жеткізу шарты жасалған Биржалық мәміле күні	
Сатушының атауы	
Сатушының БСН	
Сатып алушының атауы	
Сатып алушының БСН	
Сатушының деректемелері	
Сатып алушының деректемелері	
Жөнелту күні	
Тауардың атауы	
Жеткізілген тауардың көлемі	
Жеткізілген тауарға төлем сомасы	

Күні

Қолы

Орындаушы: (ТАӨ, телефон)

11. Тарту хатының үлгісі

Ескерту: тарту хаты шығыс нөмірі бар өтініш берушінің компания бланкісінде жасалады және оған клиент пен брокер қол қояды.

Тарту хаты

Алматы қ.

_____202_ж.

Құрметті Асанова Ә.Қ.

(Компания) Сізге өзінің құрметін білдіреді және ҚР АҚ 151-152-баптарына сәйкес "Ұлттық қазақстандық клирингтік орталық" ЖШС-нен (клирингтік орталық) осы тарту туралы хаттың негізінде, келісім шартсыз, 1 (бір) күнтізбелік жыл мерзімге биржалық сауда-саттықта клирингтік қызметтер көрсетуді сұрайды.

Компания Деректемелері:

_____(АТАУЫ)
_____(БСН)
_____(ЗАҢДЫ МЕКЕН-ЖАЙЫ)
_____(ЖСК)
_____(БСК)
_____(Банк)

Компания атынан барлық өзара есеп айырысуларды, сондай-ақ өзара есеп айырысулардан туындайтын жауапкершілікті № от брокерлік шарт бойынша өзіне (Брокер) толық көлемде қабылдайды .

Брокердің Деректемелері:

_____(АТАУЫ)
_____(БСН)
_____(ЗАҢДЫ МЕКЕН-ЖАЙЫ)
_____(ЖСК)
_____(БСК)
_____(Банк)

Осы хатқа қол қоюшылар клирингтік орталықпен өзара іс-қимыл шеңберінде өзара құқықтар мен міндеттердің бар екенін растайды. Бұл ретте барлық Тараптар ҚР заңнамасын, сондай-ақ клирингтік орталықтың және тиісті тауар биржасының регламентімен және ішкі актілерімен бекітілген үлгілік шарттарды басшылыққа алатын болады.

Осымен қол қоюшылар жоғарыда аталған актілермен танысқанын және толық көлемде келісетінін растайды.

Компания клирингтік орталыққа және/немесе тауар биржаларына шарт жасасу және осы фактімен байланысты барлық құқықтық салдарлар бойынша талаптардан бас тартады.

Осы тарту хатына өзгерістер мен толықтырулар, сондай-ақ оны бұзу міндетті түрде тарту хатының нөмірі мен күнін көрсете отырып, ресми хат алмасу арқылы жүзеге асырылады.

Ағымдағы сұрау салудың акцепті ретінде растау хатын жіберуді сұраймыз.

Құрметпен,

(Компанияның деректемелері, қолы, аты-жөні, лауазымы, МО)

Таныстым және толық көлемде келісемін: _____(Брокер директоры, қолы, мөрі)